

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		celo leto naprej		celo leto naprej	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan zvečer izvirni nedeljski praznik.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 88.

Trst.

Minister grof Berchtold in marki San Giuliano sta se po večdnevni posvetovanjih v Opatiji zopet razšla. Uradni komunikacije, ki je bil izdan o teh posvetovanjih, je diplomatično brezbarven in ne pove pravzaprav ničesar. Ta komunikacija da razumeti, da sta se vodilna ministra sporazumela o različnih vprašanjih, katerim je bilo posvečeno njihovo posvetovanje in da bosta torej Avstrija in Italija vsaj v bližnji prihodnosti, če ne že solidarno, pa vsaj paralelno postopali.

Ni dvoma, da se je na sestanku v Opatiji govorilo tudi o avstrijskih notranjih - političnih razmerah. Pritisk italijanskega časopisja je bil velikanski in tendenca tega pritiska je bila, da med Italijo in med Avstrijo ne more biti prijateljstva, če se avstrijska notranja politika ne postavi na stran primorskega Italijanstva proti Slovincem in Hrvatom. Avstrijski oficijozni listi sicer markirajo, da naša vlada ne dopušča nikakega vmešavanja v naše notranje politične razmere, a tako zatiranje nima pomena.

Moč italijanskega elementa na Primorskem peša. A to ni posledica vladne politike, čeprav je vlada na Primorskem Slovincem pravičnejša, kakor v drugih kronovinah, ampak posledica naravnih razmer. Ozadje Trsta je slovensko, dotok novega prebivalstva je slovenske narodnosti in če bi ne bilo umetnega importiranja regnikolov in nemških uslužbencev vseh kategorij, bi bil Trst danes že ves drugačen kakor je. Italijani se dobro zavedajo, da svoje gospodstvo ne morejo ohraniti, če jim vlada z zatiranjem Slovincem ne pride na pomoč. Cesar sami iz svoje moči ne morejo doseči, to jim naj vlada preskrbi s silo in krivičnostjo proti Slovincem.

Priljubljeni moramo biti na to, da bo vlada poskušala ustreči zahtevam Italijanstva. Tržaški namestnik princ Hohenlohe se sicer ni udeležil sprejema italijanskega ministra, kar ima vsekakor nekoliko demonstrativni pomen, ali s tem ni dano prav nobeno jamstvo, da vlada ne bo šla

Italijanom še v vse večji meri na roko, kakor doslej.

Bodočnost Slovenstva v Trstu pa ni odvisno od nobene vlade več, ampak samo še od nas samih. Vlada nam lahko dela velike težave in zadržuje in ovira lahko naš razvoj, a drugega ne more dosti storiti.

Pač pa lahko mi sami podpremo in utrdimo tržaško Slovenstvo v izdatni meri.

Trst je trgovinsko mesto in postaja tudi industrijsko mesto, ki ima v svojem ozadju krepko zaslobo. Tržaška trgovina zalaga največji del slovenskih dežel in tu je treba zastaviti delo.

Slovenska trgovina v Trstu je v lepem razvoju. Že lepa vrsta je slovenskih trdnj znamenitega obsega in velikega ugleda, ki srečno in uspešno konkurira ne samo nazadujoči italijanski, nego tudi močni in procvitajoči nemški trgovini. Splošni slovenski interes je, da se slovenska trgovina v Trstu okrepi in pomnoži, in to se da znatno pospešiti z dobro organizacijo med slovenskimi deželami in tržaško slovensko trgovino.

Slovenska trgovina v Trstu je zmožna vsake konkurence tudi z najboljšimi in največjimi tujimi trdnjami in samo pomanjkanje organiziranega dela je vzrok, da slovenske dežele še niso s tržaško slovensko trgovino v taki zvezi, da bi tržaška slovenska trgovina dominirala po vseh slovenskih pokrajinah.

Delavstvo, uradništvo in trgovstvo je jedro slovenskega prebivalstva v Trstu in največjega pomena je, da krepimo te stanove, kajti iz njih vzraste moč, s katero bo slovenski narod zlomil italijansko le še umetno vzdrževano prevlado v Trstu. Na nobenem polju pa ni to tako lahko, kakor na kupčijem polju, kjer je res treba le dobre volje in nekoliko organiziranega dela in prav nič več.

Penetracija Trsta s slovenskim prebivalstvom se mora vršiti v vseh stanih in poklicih. Vsak slovenski delavec, uslužbenec in uradnik, ki si ustanovi v Trstu ekzistenco, je pomemben za slovensko stvar, prav posebnega narodnega in gospodarskega pomena bi pa bilo, če bi Slovinci tudi v trgovstvu zadobilo

močno pozicijo. Mogoče je to le s podporo vseh slovenskih dežel.

Trst, ki je deležen toplih simpatij tudi v tistih slovenskih pokrajinah, ki imajo z njim le majhne zveze, ali pa nobenih, je eden glavnih predpogojev slovenske bodočnosti. Dokler ni Trst naš, dokler ni ta važni pristan zavojevan, je vsa naša narodna ekzistenca v nevarnosti. Šele z zavojevanjem Trsta je zagotovljen pogoj našemu obstanku.

Pred novimi občinskimi volitvami.

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj je imelo v soboto zvečer svoj prvi shod, ki je imel namen, pripraviti volilce na prihodnje občinske volitve. Shod je otvoril predsednik društva, občinski svetnik gosp. Pustoslemšek, ki je opozarjal volilce, da se je treba že sedaj temeljito pripraviti na prihodnje občinske volitve, ki se bodo vršile morda prej, kakor mnogokateri sedaj misli. Mir v klerikalni stranki je le navidezen, v resnici pa napenjajo klerikalci vse sile, da bi spravili narodno - napredno stranko ob njeno sedanjo absolutno večino v občinskem svetu. Pri tem računajo zlasti z ženstvom, ki pri nas še nima one politične vzgoje, kakršna je potrebna, če hoče žensvo politično nastopati. Shodi vseh političnih društev se morajo torej ozirati posebno tudi na žensvo in dolžnost našega ženstva je, da se teh shodov tudi udeležijo. Znano je n. pr., da imajo klerikalci svoje politične ženske organizacije v Marijinih družbah in da imajo tudi služkinje med seboj posebno organizacijo, glede nakupa blaga in živila na trgu in v prodajalnah. Tako se čisto zgodi, da naše napredne rodbine potem služkinj podpirajo najstrupenejši politični nasprotniki. Za to je tudi v tem oziru potrebno, da se organizuje tudi naše žensvo.

V političnih krogih se računa z možnostjo, da bo v kratkem razpuščen državni zbor in bodo razpisane nove volitve. Potem je umljivo, zakaj klerikalci tako forsirajo priklonitev Spodnje Šiške Ljubljani. Znano

je, da je pri zadnjih državnozbornskih volitvah vodja naših klerikalcev komaj utekel ožji volitvi. Šiška je ona velika občina, ki daje približno 1000 protiklerikalnih glasov in klerikalci se boje, da bi se moglo zlasti z ozirom na zvišanje deželnihih doklad obrniti v ljubljanski okolici še na slabše, tako da bi dr. Šusteršič prišel v ožjo volitev, ali pa vsaj ne dobil več lepe večine, kar bi vsej politični javnosti odprlo oči. Zato se trudijo, da bi bil zakon o priklonitvi Spodnje Šiške Ljubljani v najbližnjem času sankcioniran. Posledica te sankcije pa bi bil razpust občinskih zastopov v Sp. Šiški in v Ljubljani. Govornik konča s pozivom na delo.

Drugi je govoril deželni poslanec gosp.

profesor Reisner.

ki je govoril o zadnjem deželnozbornem zasedanju.

Pri zadnjih volitvah v ljubljanski občinski svet so si bile vse stranke še na nejasnem, kako se bodo volitve končale. Danes je položaj jasn. Stranke bi prišle po istem volilnem redu v enakem številu v občinski svet, kakor sedaj. Pozabiti pa ne smemo, da so klerikalci od takrat volilni red za Ljubljano zopet izpremenili, kar je bilo eno prvih njihovih del leta 1911. S tem so hoteli doseči, da bi vse preostanke pobasali oni ter na ta način izpremenili razmerje mandatov v občinskem svetu tako, da bi naprednjaki ne imeli več večine.

Govornik se bavi nato s klerikalnim

deželnim gospodarstvom.

Tekom 6 let so izpremenili prebitek v deželnem proračunu v primanjkljaj 2 milijonov kron. Ta primanjkljaj pa hočejo prikriti in javnost slepiti s številkami. Če priznavajo, da znaša primanjkljaj 1 milijon 600.000 kron za leto 1912, in vidimo, da je dobila dežela državnih prispevkov 1.200.000 kron, za leto 1914, pa iz istih poglavij 2.050.000 kron, vidimo, da bo dežela dobila za to leto za 850.000 kron več kakor lansko leto. Posamezne postavke proračuna so približno enake, kakor lansko leto, za zvišanje učiteljskih plač pa je vpostavljenih samo 420.000 kron; 430.000 kron višjih državnih prispev-

kov pa kar izgine. Če bi torej ne bilo višjih državnih prispevkov, bi znašal deželni primanjkljaj daleč nad

2 milijona kron.

Poleg tega pa klerikalna deželnozborna večina ni hotela skleniti zakona o regulaciji učiteljskih plač z veljavnostjo od 1. januarja 1914, marveč šele od dne, ko dobi zakon sankcijo. Jasno pa je, da te sankcije še dolgo ne bo in da bo izginilo tudi onih 420.000 kron v klerikalne strankarske namene.

Govornik govori nato o zvišanju deželnihih doklad in o dejstvu, da bo morala plačati Ljubljana najmanj polovico poviška deželnihih doklad, ne bo pa od tega imela nobenih koristi. Užitnino v Ljubljani plačuje vsak prebivalec, brez izjeme, naravno pa je, da zadene zvišanje v prvi vrsti in najhujše revnejše sloje. Na deželi pa zadene užitnina v prvi vrsti gostilničarja in mesarja. Poslanec gosp. Reisner govori nato podrobno o užitnini na vino, ki bi se morala enakomerno razdeliti na vse konsumente in ne izvzeti gotovih slojev. Razmotriva to povišanje tudi s stališča gostilničarja, ki bo vsled tega občutno trpel, ker bo imel na eni strani škodo vsled padanja konsuma, na drugi strani pa cene vina ne bo smel povišati tako, da bi prišel na svoj račun. V deželnem zboru smo slišali s strani klerikalne večine priznanje, da se je nekdo pri sestavljanju računov zmotil, prepričani pa smo, da je tu vmes zlobnost in da so klerikalci z namenom poiskali še 20% državno doklado za užitnino v Ljubljani. Če vzamemo za podlago užitnino leta 1910, bi dobila dežela od povišane užitnine v Ljubljani 464.804 K, na podlagi užitnine 1913 pa 346.558 K, torej povprečno 400.000 K. Govornik se bavi nato z vprašanjem zvišanja stanarine v Ljubljani. Stanarina znaša v Ljubljani 5 milijonov kron. Povprečno zvišanje za 6% znaša 300 tisoč kron. To pa je zelo nizko računano, dasiravno bi poštenim gospodarjem, ki bi vsled zvišanja davkov ne iskali še sami dobička, bilo treba zvišati stanarino samo za 4%. Nekateri gospodarji, in zlasti gospodarice pa, ki ne čitajo časopisov, pa mislijo, da morajo zvišati stanarino za 15%. Če to strankam ni všeč, pa

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.
(Dalje.)

Klarisa je žarela veselja; nihče bi ne bil zdaj verjel, kake muke je pretrpela v zadnjih mesecih.

Med tem, ko je Prasville prislonil listo k steklu svojega okna, je Klarisa zašepetala Lupinu:

— Zahtevajte, naj bo Gilbert še nočjo obveščen o svojem pomiloščenju; deček trpi gotovo strašne muke.

— Da, je pritrdil Lupin, sicer pa greste lahko k njegovemu advokatu, naj ga obvesti.

— Jutri bi rada videla Gilberta, pa naj misli Prasville kar hoče.

— Prav, ampak najprej mora biti pomiloščen.

— Saj vendar ni nobenih ovir več?

— Ne, Prasville se je menda že udal.

Med tem pogovorom je Prasville s povečalnim steklom pregledoval listo in tisti papirček, ki ga je bil vzel iz kasete, potem je vzel iz tiste kasete še neke druge papirje, in jih ogledoval s povečalnim steklom in na steklu na oknu.

— Končano, je naposled izjavil.

Zdaj imam svoje prepričanje. Oprostite, draga prijateljica, da je to preiskovanje toliko časa trajalo ... postal sem zopet nezaupečen in vidim, da imam prav.

— Kaj hočete s tem reči, je vprašala Klarisa.

— Prosim malo potrpljenja ... najprej moram nekaj nujnega odrediti.

Poklical je svojega pisarja, se-dečega v sosedni sobi in mu naročil:

— Prosim, telefonirajte takoj v pisarno prezidenta republike, da prosim za odpustčenje in da je dovoljena avdijenca postala nepotrebna; vzrok bom že pozneje sporočil.

Zaprli je zopet vrata in se počasnih korakov povrnil k svoji mizi.

Klarisa in Lupin, vsa prestrašena, sta ga gledala z grozo in nista umela, kaj naj to pomeni. Je-li zblaznel? Ali je to bila zvijača in je hotel prelomiti dano besedo? Ali zdaj, ko je imel listo, ni hotel izpolniti sprejetega pogoja?

Prasville se je z listo približal Klarisi in jo ji je ponudil rekoč:

— Vzemite svojo listo:

— Zakaj?

— Vrnite jo Daubrecqu.

— Daubrecqu?

— Da, ali pa jo sežgite.

— Kaj pravite?

— Jaz bi jo na vašem mestu sežgal.

— Čemu pravite to? To je bedasto!

— Ne, to je jako pametno.

— A kako to, kako?

— To vam lahko razložim. Lista podkupljenih sedemindvajsetih poslancev je bila pisana na pisemskem papirju, ki je bil nalašč narejen za predsednika podmorske družbe. Nekaj izvodov tega papirja imam tu v tej kaseti. Na tem papirju pa je skoro neviden vodotisk, ves papir je namreč prepleten z lorenskimi križi, ki se pa vidijo le če se papir prisloni na okno. Na listi, ki ste mi jo vi prinesli, pa lorenška križa ni.

Lupina je spreletela taka groza, da ni bil v stanu pogledati na Klariso. Slišal jo je vzkliskati.

— Torej mislite, da je bil Daubrecqu goljufan?

— Kaj še! je vzklisknil Prasville. Daubrecqu ni bil goljufan, pač pa ste bili vi oguljufani, draga prijateljica. Daubrecqu pa ima pristno listo, tisto, ki jo je ukradel iz blagajne umirajočega predsednika.

— A ta-le lista?

— Ta je ponarejena!

— Ponarejena?

— Čisto gotovo! Tu se vidi občudovanja vredna zvižanost Daubrecquja! Vas je premetil, da ste iskali in iskali kristalni zamašek, v katerega je bil vtaknil ponarejeno listo ... med tem ko je pravo listo lepo in brezskrbno hranil na varnem kraju ...

Prasville je umolknil, ker se mu

je bližala Klarisa, vsa bleda in prepadla.

— Torej?

— Kaj, draga prijateljica?

— Vi torej odklanjate mojo ponudbo?

— Moram, moram!

— Vi nečete storiti korakov, ki sem jih zahtevala?

— Saj je vendar nemogoče, da bi jih storili. Jaz se vendar ne morem sklicevati na ponarejen dokument!

— Vi nečete? ... Vi nečete? ... In jutri zjutraj ... čez nekaj ur že ... bo Gilbert ...

Klarisa je strašno izgledala. Bila je vsa zelena, kakor umirajoč človek, izraz blazne groze je svetil iz njenih oči, čeljust se ji je tresla ...

Lupin je planil k njej in jo podprl. Nekaj trenutkov je trepetala na njegovih rokah, potem pa jo je prevzela nova energija. Skočila je k Prasvilleu in ga prišla za roko.

— Pojdite k prezidentu republike ... pojdite takoj ... rešite Gilberta ...

— Prosim vas, draga prijateljica, pomirite se vendar!

— Pomirim naj se! je zakričala v skrajnem obupanju gospa Klarisa. Pomirim naj se ... med tem, ko bo Gilbert jutri zjutraj ... Ali hitite vendar ... izposlušajte pomiloščenje ... Kaj še vedno ne razumete? ... Gilbert ... Gilbert ... je moj sin!

Prasville je z glasnim vzklikom skočil h Klarisi. V njenih rokah je

zablščalo bodalo; hotela se je zabosti v srce, a gospod Nicole je vjel njeno roko in ji je iztrgal bodalo.

— To je blaznost, kar počenja-te ... Saj sem vam vendar prisegel, da ga rešim ... Živite zanj ... Gilbert ne bo umrl ... Kaj je mogoče, da bi bil ogubljen, če pa sem vam jaz prisegel, da ga rešim?

— Gilbert ... je jokala Klarisa.

— Molčite, prosim vas ... molčite.

Lupin je prijel Klariso za roko in jo peljal proti izhodu; predno je odprl vrata, se je obrnil k Prasvilleu.

— Počakajte name, gospod, je rekel nekako zapovedujoče. Če vam je na tem, da dobite listo sedemindvajsetih podkupljenih poslancev ... pravo pristno listo, potem počakajte name ... V eni uri ali najkasneje v dveh urah bom zopet tu.

Na to se je obrnil novič do Klarise:

Malo poguma, gospa. Ukazujem vam to v Gilbertovem imenu.

Držeč Klariso pod pazduho jo je peljal po dolgih hodnikih in stopnicah na ulico ...

Med tem je silno presenečeni Prasville počasi zadobil zopet svojo hladnokrvnost, da je mogel mirno razmišljati o tem, kar se je zgodilo in zlasti o gospodu Nicoletu, ki je kar naenkrat opustil svojo vlogo ponižnega učitelja in jo spremenil v smelega, zapovedujočega moža, ki je pripravljen premagati največje težave.

naj si poiščemo drugo stanovanje. To je v Ljubljani za prebivalce hudo udarec, ker imamo v Ljubljani hudo pomanjkanje stanovanj. Zadevane pa to zopet v prvi vrsti revnejše sloje, ki so navadno v hišah takih manj poudarjenih gospodarjev. Posledica tega povišanja pa bo selitev izven mestnega okrožja. Če upoštevamo še druge davke, je jasno, da bo plačala Ljubljana sama nad 800.000 kron več, kakor doslej. Kmet bo to povišanje čutil, ko bo plačal davek, pa bo hitro prevažal ta davek na svoje pridelke in na ta način bodo

Ljubljancem oškodovani gotovo za več kakor 1 milijon kron na leto.

Poslanec g. Reisner se bavi nato v enakem smislu, kakor prvi govornik, tudi z razmerami na našem trgu ter graja malomarnost naprednih družin. Govori nadalje o mestni elektrarni in o elektrarni ob zatvorilnici Ljubljane. Če odpade mestni občini vir dohodkov iz mestne elektrarne in če bi bila mestna občina primorana zvišati svoje dohodeke za 5%, kar bi neso mestni občini 80.000 K, bi morali ljubljanski davkoplačevalci plačati nad 200.000 kron davka več ter bi šlo 120.000 K v žep dežele, države in hišnih gospodarjev. Klerikalni občinski svetniki so bili v odseku za pritožbo proti odloku deželne vlade zaradi hidroelektrične centrale na upravno sodišče, v občinskem svetu pa je izjavil Stefe, da se klerikalci županovi zahtevi ne pridružijo, ker je prav, da bi dežela hidroelektrično centralo. Govori nadalje o gledališču in o zaprekah, ki se delajo Dramatičnemu društvu ter o raznih drugih klerikalnih junaštvih napram naprednemu življu.

Kot tretji je govoril deželni poslanec tržni nadzornik gospod

Ribnikar,

ki se je baval pred vsem z vprašanjem, za kaj se bodo porabile povišane deželne doklade. Ponavlja, kako so klerikalci celo v deželnem odboru skrivali račune pred deželnim odbornikom g. dr. Novakom, ter pojasni, da so odpravili tudi letna poročila, iz katerih so bili razvidni vsi izdatki, tako da vedo danes za deželne izdatke faktično samo 3 ali 4 gospodje. Tudi predlagana posebna revizijska komisija je romala v odsek, iz katerega ne bo prišla nikoli več na dan. Klerikalci se boje kontrole, zato je ne marajo. — Z mirno vestjo lahko trdim, da je velik del proračunskih 8 milijonov dispozicijski fond klerikalne stranke.

36.000 K namerjenih za podporo gasilnim društvom gre izključno za podporo pristavšev S. L. S.

150.000 K draginjske doklade učitelstvu je namenjenih samo pristavšem S. L. S.

38.000 K podpor in štipendij dijakom, dobe samo klerikalci.

550.000 K za deželno kulturo. S tem denarjem se kupujejo duše na deželi na drobno in na debelo.

40.000 K za premovanje živine se bo porabilo podobno, kakor v Loškem potoku, kjer se je klerikalna živina poznala že na harvi tablic. V zadnjih letih se je za premovanje razdelilo 134.000 K.

50.000 K za zboljšanje hlevov, do sedaj razdeljenih 160.000 K samo za klerikalce.

50.000 K za zboljšanje klerikalnih travnikov.

Kdo je mogel biti ta gospod Nicole? Ali mar Lupin?

Prasville je naglo zapustil svojo pisarno. Na hodniku je srečal policijskega brigadirja.

— Ali niste srečali nekega gospoda, ki je peljal vidno hudo razburjeno damo?

— Da, na dvorišču ... pred nekaterimi minutami.

— Ali bi vi tega človeka spoznali, če bi ga zopet videli?

— Zanesljivo!

— Potem ni nobenega trenutka izgubiti. Vzemite šest redarjev seboj. Pojdite na trg Clichy. Poizvedujte po gospodu Nicoletu in zastražite hišo, kjer stanuje. Tja pride gotovo. — A kaj naj potem storim?

— Aretirajte ga! Napravim vam takoj aretacijsko naročilo.

Prasville je pohitel nazaj v svojo pisarno in popisal aretacijsko tiskovino.

— Hitite, brigadir, vašega predstojnika bom že jaz obvestil.

Brigadir je z začudenjem prečital aretacijsko naročilo.

— Prej, gospod generalni tajnik, ste govorili o nekem Nicoletu.

— No — in?

— Na aretacijskem naročilu pa je zapisano ime Arsen Lupin.

— Seveda — Nicole in Arsen Lupin sta ena in ista oseba.

(Dolje prihajajo.)

60.000 K za zadružništvo, seveda samo za klerikalno.

25.000 K za plemensko živino, vse za klerikalce.

40.000 K po letošnjem proračunu za podpore za manjše vodne zgradbe. Klerikalna gospoda je spoznala, da so klerikalne duše tudi po ceni in da se dajo kupiti tudi s par žakliji cementa.

Večina tega denarja je pravi švihovski fond naših klerikalcev.

Govornik se je baval nato s splošnimi avstrijskimi zadevami in z notranjo in zunanjo avstrijsko politiko ter končal s pozivom na krepko in neustrašno delo za občinske volitve. Končno je govoril še enkrat predsednik društva g. Pustoslemšek. Omenil je pereče vprašanje uradnega jezika pri sodiščih ter opozoril na prakso, ki jo hočejo vpeljati gotove osebe na sodiščih, da pozivljajo varuhe mladoletnih otrok in jim ukazujejo, da morajo dvigniti denar iz slovenskih zavodov in nalagati v drugih zavodih. Eventualno hoče to tudi sodišče izvršiti. Mnogo je takih, ki se slepo pokore takim zahtevam vsled česar se pupilarni denar dviga v slovenskih in nalaga v tujih denarnih zavodih ali pa v državnih papirjih, ki pa ne nesejo toliko obresti, kakor bi nesel denar v hranilnicah. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da se takim zahtevam upre.

Končno je ožigosal govornik še mlačnost celo nekaterih ženskih podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda ter pozval vse udeležnike shoda, da krepko delujejo v odpravo vsega, kar je pomanjkljivo v organizaciji naprednega življa v Ljubljani. Živahno odobravanje je siedilo govorom posameznih govornikov.

Slovinci in češka gospodarska politika.

Članek, ki smo ga pretekli teden priobčili pod tem naslovom, je vzbudil v javnosti veliko pozornost.

Naša izvajanja priobčujemo v prevodu nemški in češki listi.

Nemški listi, na čelu jim graški, jih ponatiskujejo s slastjo in jih komentirajo po svoje. Iz njihovih opazk je razvidno, kako zelo bi želeli, da bi med Slovenci in Čehi prišli do akutnega spora in končnega preloma, iz česar bi potem seveda Nemci kovali svoj političen in gospodarski kapital.

Ni nam pač treba naglašati, da so nemške konkluzije, nanašajoče se na razmerje med Čehi in Slovenci brez vsakega temelja, vsled česar se tudi ni bati, da bi našim dobrim prijateljem Nemcem v trenutku nesoglasja med nami in Čehi pripadla vloga smejočega se tretjega.

Nemška gospoda dela v tem oziru račun brez krčmarja, zakaj niti Slovenci, niti Čehi niso nespametni, da bi se pripravili med sabo za to, da bi potem šla v klasje nemška pšenica. To si naj nemška gospoda enkrat za vselej zapomni in naj ne dela računov brez krčmarja. Nesoglasje v domači hiši bomo poravnali sami in ne potrebujemo v tem oziru od nemške strani prav nobenih svetov, še manj pa vzpodbadanj in bodril.

Toliko glede nemških listov in nemških komentarjev.

Kar se čeških listov tiče, je stvar docela drugačna. Drago je nam, da so naša izvajanja ponatiskovali in naravnost veseli nas, da so tudi razumeli naš namen, ki je nas napotil, da smo o stvari, pri kateri smo enako zainteresirani, kakor Čehi, spregovorili odkrito in pošteno besedo.

Praški »Narodni Listy« priobčujemo pod naslovom »Slovenski opomin« naše izdavekvekscerptu, govore o članku inženirju Odonu Páre glede češke politike na Jadranu in poudarjajo, da, takšne nečeške besede inž. Páre niso mogle ostati brez reakcije pri Slovencih.

Svoja izvajanja končujejo »Narodni Listy« tako - le:

»Prepričani smo, da ugledni slovenski list ne govori za veter in da ima dokaze za to, kar trdi. A za to popolnoma soglašamo z besedami, s katerimi zavrže svoj opozoriteljni članek. Porušiti tradicionalno, do sedaj naravnost idealno harmonijo med Slovenci in Čehi, bi bil greh, bila bi to nesreča za nas vse, predvsem pa za skupno slovansko stvar. Zato se ne sme zgoditi, da bi se razrušila češko - slovenska harmonija na ljubo par avanturistov, ki so samo trgovci in ki so že zdavnaj izgubili vsako narodno čustvo. To pa naj poskrbi poštena češka javnost, zlasti pa — pripominjamo mi — naši ugledni denarni zavodi.«

Masarykov »Čas« razpravlja o našem članku v notici »Slovinci proti češki gospodarski politiki na jugu«.

Govoreč o nazorih inž. Páre, razvitih v »Přehledu«, poudarja, da mora te nazore z vso odločnostjo za-

vrniti vsak razumen Čeh, ki pozna razmere, in da za to ne vidi nobenega vzroka, da bi se Slovenci zaradi nazorov nekega gospoda razburjali.

Nato ponatiskuje v celoti naša izvajanja, ob koncu pa pripominja to - le: »Tako slovenski list, katerega izvajanja predlagamo češki javnosti in pričakujemo, da izpregovore tisti, ki se jih tiče, pred vsem pa naši finančni krogi. Pritožb Slovincem proti češkim bankam ne slišimo prvič, toda nikoli še niso bile izrečene v tako določni in odločni obliki. Treba je torej na nje odgovoriti že z ozirrom na važnost lista, v katerem so bile te pritožbe izrečene. Predvsem pa bi bilo dobro, da bi »Slovenski Narod« navedel določne slučaje in navedel tudi imena. K stvari se še povrnemo.«

Iz izvajanj »Narodnih Listov« in »Časa« je razvidno, da češko časopisje čisto pravilno presoja naš nastop. Zato bomo počakali, da o stvari izpregovori čim največ čeških listov, in šele potem bomo, ako bo treba, navedli konkretne slučaje in imenovali tudi osebe, kakor to želi spoštovani naš češki tovariš »Čas«.

Skupni finančni minister in kreditne operacije.

Z Dunaja prihaja sledeče pojasnilo glede finančnega ministra in njegovega razmerja napram obema vladama v vprašanju kreditnih operacij za Bosno in Hercegovino.

V publicistiki navidezno obstoja napačno mnenje, da je skupni finančni minister dolžan, da si poišče za svoje bosansko - hercegovinske kreditne operacije prej principijalno privoljenje obeh vlad in naknadno dovoljenje obeh finančnih ministrov. Tako postopanje bi ne bilo utemeljeno niti v upravnih zakonih iz leta 1880, niti v bosansko - hercegovinskem deželnem statutu. Skupni finančni minister je prevzel protokolarčno obveznost samo glede onega dela bosansko - hercegovinskega posojila, ki se tiče od obeh držav subvencioniranih železniških zgradb. V teh slučajih je obvezan ostati z obema finančnima ministroma v stiku. Res je imel skupni finančni minister pisмено določeno obveznost, da ne sme motiti s svojimi posojilnimi akcijami obeh finančnih uprav pri njih velikih posojilnih akcijah in da trga ne sme vznemirjati. In tega vzroka je pustil skupni finančni minister obema velikima posojilnima prednost. Zato je tudi varoval prej izvedeni sklep bosansko - hercegovinskih posojil kot tajnost tako dolgo, da je bilo avstrijsko posojilo podpisano in iz istega vzroka je skušal dobiti posojilo, da priznase domačim denarnim trgov, tudi v inozemstvu.

Poslanec Klofač o političnem položaju.

V smichovskem »Narodnem domu« se je vršil včeraj shod volilcev, na katerem je govoril poslanec Klofač o političnem položaju, o razmerah med Čehi in o bojih posameznih čeških strank med seboj. Poslanec Klofač je mnenja, da je skrajni čas, da izpremene Čehi svojo taktiko in da se vrne v javno življenje zopet honestnost. Če jamčijo poslanci dr. Kramář, Švehla, profesor Masaryk, Choc in govornik za dostojen ton in zagroze, da izstopijo iz javnega življenja, če listi ne opuste sedanja načina, bi se razmere na Češkem gotovo izpremenile in izboljšale.

Kar se tiče bodoče taktike Čehov v delegacijah, je izjavil, da je potrebno, zanesti boj iz državnega zbora v delegacije. Treba je, da se presoja in obsoja v delegacijah notranja in zunanja politika. Politika grofa Stürgkha in grofa Berchtolda je protidemokratska in protislovanska. Ravno oni češki elementi, ki se priznavajo kot neoslavisti, morajo polagati veliko važnost na to, da se sedanja politika v delegacijah primerne razjasni. Ne gre brezdelno gledati, kar se godi v tem trenutku v Galiciji, Bukovini in na Ogrskem. Proti politiki grofa Berchtolda nastopajo sedaj tudi madžarski opozicionalci. Odkrito bomo nesli zastavo nezadovoljnosti in očitne protivnosti v delegacije. Ne bilo bi pametno skrivati, da smo nezadovoljni s sedanjem režimom. Češki narod se ni bojeval zato desetletja proti dualizmu in centralizmu, da bi v kritičnem momentu zamočlal, kar je najgloblje prepričanje obeh zadnjih generacij. Sedaj je čas, da odkrito in povsod, tudi v delegacijah, izjavimo, da hočemo ostati pred vsem dobri Čehi in dobri Slovani in da se čutimo ožgreni v svojih interesih in v svoji prihodnosti.

Sestaneh v Opatiji.

Da nista govorila oba zunanja ministra v Opatiji samo o zadevah Albanije, Sredozemskega morja I. dr., marveč tudi o položaju Italijanov v Avstriji, je razvidno iz tega, da sta prišla v Opatijo na zahtevo ministra di San Giuliana italijanski generalni konzul na Reki grof Caccia-Dominoni, ki bi bil moral že pred tedni oditi v Tunis in tržaški generalni konzul Leberecht. Tudi je sprejel di San Giuliano odposlanstvo italijanske kolonije na Reki, ki mu je izročilo spomenico, v kateri se pritožujejo nad oktroiranjem takozvanega tujkega zakona. Ta korak reških neodrešenec je treba vsekakor imenovati zelo, zelo nepremišljen, saj so s tem pokazali, da smatrajo italijansko zunanje ministrstvo kot nekako višjo instanco, pri katerih se lahko pritožujejo nad lastno vladno. O odgovoru, ki ga je dobilo to odposlanstvo, listi molče, pač pa priobčujemo sledečo popolnoma indiferentno izjavo di San Giuliana napram nekemu italijanskemu žurnalistu: »Izid sestanka je tak, da bo obema deloma v dobro.« V Avstriji in na hrvaškem Primorju živijo Italijani imajo vsekakor občutek, da je slo v veliki meri za nje in najbrže imajo tudi prav. O zadnji konferenci pa trdi »Neues Wiener Tagblatt«, da je bila pred vsem posvečena detajlnim vprašanjem glede Albanije in zlasti glede Epira. Slo je za vprašanja albanske milice, albanskega orožništva in albanske banke. Že v sobotni številki citirana »Kölnische Zeitung« napada v svojem članku o sestanku v Opatiji Francosko, ter piše med drugim: »Treba je misliti samo na borbo »Tempsa« proti ustvaritvi neodvisne Albanije. Ta neodvisna Albanija je delu francoskega časopisja trn v peti, ker ve prav dobro, da odpade z življenjazmožnostjo Albanije vzrok za politično vznemirje Avstro-Ogrske in Italije in obenem sredstvo, ki bi se dalo uporabiti za spodkopavanje trozveze. Ob enem skuša Francoska vzbuditi tudi nezaupanje proti Nemčiji s tem, da govori o akcijskem programu trozveze v Sredozemskem morju. Tak dogovor ne obstoja. Politika trozveze v Sredozemskem morju se ravna po nastopu drugih velesil, kar ima svojo podlago že v bistvu trozveze.

V Albaniji in v Epiru.

Južno od Korice se vrše zopet krvavi boji. Tisoč šeststo Epircev pod poveljstvom nekega grškega stotnika koraka proti Leskoviku in verjetno je, da hočejo Korico še enkrat napasti. Tudi na grških tleh, vzhodno od Korice se zbirajo vstajške čete. Albanci so poslali iz Elbasana proti Korici ojačenja, ki so že na poti in ni izključeno, da bo holandski poveljnik napadel Epirce. Albanci so zelo bojaželjni. Nekateri albanski oddelki imajo nalogo, da napadejo Premeti, Tepeleni in Argyrokastron. — Oficijozni albanski krogi trde, da je 400 regularnih grških vojakov napadlo oddelek albanskega orožništva pri Vebesu, severno od Leskovca. O izidu boja ni še nobenih vesti.

Med tem, ko se vrše po celi Albaniji ljuti boji, skušajo v Draču vzbuditi mirovno razpoloženje in so otvorili v navzočnosti vseh članov albanske vlade, grofa Julija Andrasija, vseh diplomatičnih in konzularnih zastopstev, mestnih dostojanstvenikov in zastopnikov »boljše družbe« razstavo ogrskega trgovskega muzeja, ki bo trajala 5 dni. Da bi si bila ogrska trgovina izbrala ravno pravi čas za razstavo, se pač ne da reči, eno pa so Madžari dosegli, da so bili prvi, ki so poskusili poskrbeti za svoj izvoz, dasiravno jim tudi ta razstava ne bo prinesla bog ve kakoga dobička, ker kupujejo Albanci za zdaj še samo puške.

Stajersko.

Iz St. Jurja ob J. ž. Mesto venca na grob pokojnemu trgovcu g. Matiju Kavčiču je daroval trgovec F. Vuga na Grobelnem za C. M. podružnico šentjursko 10 K, za šentjurskega Sokola 10 K in za knjižnico 10 K. Prisrčna hvala!

Iz St. Jurja ob J. ž. V petek popoldne se je vršil pogreb pokojnega Matija Kavčiča. Od blizu in daleč je prihitelo ogromno občinstva, da obče spoštovanemu možu izkaže zadnjo čast. Iz Celja so prišli zastopniki narodnih društev in mnogi slovenski trgovci, istotako iz Smarja pri Jelšah, Dramelj, Grobelnega in drugih krajev. Udeležili so se pogreba tudi šolarji z učitelstvom, zastopniki šentjurske, trške in okoliške občine ter šentjurska društva. Krsto so nosili požarniki. Pogreb je vodil

šentjurski župnik g. Mikuš v spremstvu 4 duhovnikov. Na domu in ob grobu je donela pokojniku v zadnji pozdrav slovenska pesem. Peli so pevci šentjurskega pevskega zbora in Celjskega pevskega društva pod vodstvom g. Josipa Čuleka. Pogreb je lepo pokazal simpatije do pokojnika in cele ugledne rodbine Kavčičeve.

Iz St. Pavla v Savinjski dolini. (Zahvala.) Podpisano šolsko vodstvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem podpornikom šolske kuhinje v St. Pavlu in jih prosi podpore tudi v bodoče. Potreba šolske kuhinje je izražena že v tem, da se je letos razdelilo nad 8000 porcij toplih jedi med otroke. — Šolsko vodstvo St. Pavel pri Preboldu, dne 15. aprila 1914.

Iz Braslovč. Kot velikonočno darilo sta poslala vrla rodoljuba g. dr. Franc Voušek, dvorni svetnik v Mariboru in g. Peter Majdič, veletrgovec v Celju zneske po 10 K za »Sokolski dom« v Braslovčah. Iskrena hvala. — »Sokol« v Braslovčah.

Iz gornjegrajskega okraja nam piše naročnik: Na nekem križu sem bral poleg prav skrupčanega slovenskega še ta le nemški napis: »Liebe deishe leite saunē auf dem Kreize ist der Kristus und Maria für enk geset das virt nit unglückli bei inen Reize.« Človek se spomni na znano pridojito italijanskega duhovnika na Sv. Višarjih, ki se je začela z »libe deiche populacijon«. Imam jo še sedaj iz »Slov. Naroda« v spominu.

V jurklošterski občinski blagajni boja ni vse v redu in se je več občanov obrnilo na štajerski deželni odbor z zahtevo, da blagajno revidira. Čuje se, da gre za primanjkljaj kakih 1100 K. Ali ga je zakrivilo nedodno knjigovodstvo ali zasebna grabeljivost, se bo še dognalo. V Jurkloštru županuje slovenski klerikalec Kajtna, ki so se ga pa že naveličali lastni pristaši. Sedaj si išče pomoči pri celjskem Benkoviču — če bo le kaj izdalo!

Klerikalci med seboj. V Ceza-njevcih pri Ljutomeru so se vršile občinske volitve. Ker tam ni o naprednjakih skoro nič slišati, so se pa skavsali klerikalni volilci med seboj. Iz tega je nastala dolga vrsta tožb z mastnimi ekspanzariji. Ker »Slov. Straža« ne zmore toliko denarja, da bi pomagala svojim zavednim somiljenikom iz stroškov, jih bodo morali plačati sami. Politična zavednost na deželi res veselo raste.

Koroško.

Skrit zaklad. V Trbižu so prišli te dni 38letnega godca Janeza Taubmana in njegovo ženo radi vlačugarstva. Ko so oba preiskali, našli so pri ženi le par svetlih kronic. Oba sta se pa pri preiskavi tako sumljivo obnašala, da se je videlo, da se bojata. Pri strožji telesni preiskavi so našli pri ženi v spodnjem krilu ostro nabasan revolver ter dva bankovca po 20 K in enega za 10 K. Ker nista mogla o tem denarju dati zadostnega pojasnila se domneva, da sta ga kje ukradla. Orožništvo je lepi parček izročilo sodišču.

Detomor? Iz Spodnjega Dravograda poročajo o zagonetnem detomoru. 28letna, slaboumna Katarina Kainbacher je porodila med potjo domov na cesti krepkega dečka. Dete je takoj položila pod neko smreko, ga pokrila z mahom ter odšla. Dan nato našla je neka komisija dečka pod smreko mrtvega. Sodna obdukcija bo sedaj pokazala, ali je prišel otrok živ na svet ali je bil mrtvorjen. Slaboumna mati se nahaja sedaj v domači oskrbi, o otrokovem očetu pa se še ničesar ne ve.

Drobne novice. Iz Savodja poročajo o smrtni nezgodi lesnega delavca Alojza Rauterja. On in Adam Scherling sta prenašala ob nekem potoku hlode, pri čemur je Scherlingu spodrsnilo ter je potegnil tudi Rauterja za seboj. Oba sta padla v vodo, a le Scherlingu se je posrečilo se rešiti, medtem ko je Rauter utonil. Njegovo truplo so našli tri kilometre od kraja nesreče. — V Iom. V Tvinah je vlomil od sedaj še neznan vlomilec v odsotnosti obeh hlapcev pri gospodarju Jožefu Wimmerju v hlev ter obema odnesel iz zaklenjene skrinje okrog 80 K denarja in več drugih stvari. O storilcu nimajo še nobenega sledu. — Iz R. b. l. a. poročajo o smrtni nesreči 56letnega delavca Kašparja Wencla iz Goriškega. Delal je v eraričnem rudokopu, kjer se je naenkrat odkopani materijal vsul nanj. Kljub temu, da so njegovi tovariši takoj prihiteli na pomoč in ga opostili, vendar je bilo že prepozno, tvsaka pomoč je bila brezuspešna. — Vlak je p. o. z. il. v bližini Steindorfa včeraj ob 11. dopoldne nekega železniškega čuvaja in ga na mestu usmrtil.

Primorsko.

Iz Wieserjeve satrapije na goriškem državnem kolodvoru. Ni še dolgo tega, kar je deželni poslanec dr. Podgornik vložil o nečuvnih razmerah na goriškem državnem kolodvoru pod komando vsenemškega propagatorja Velegermanna Wieserja interpelacijo na železniško ministristvo. Čudom se čudimo, da ima železniško ministristvo, naj je tudi nemško - nacionalnega duha prepojeno, vendar tako gluha ušesa proti tem, nad vse resnim in upravičenim pritožbam slovenskega prebivalstva goriškega. Da bi slovenski uradnik zakrivil toliko pregreh v vsakem oziru, zdavno bi ga bili postavili kam na »varno« ali mu dali brco, češ, ta je nevaren element, ki moti red in mir v upravi! Prepotentni in domišljivi Wieser pa kliče na javnem shodu nemških železniških uradnikov v Gorici, ki se je vršil te dni ravnateljstvo in železniško ministristvo na pomoč, da se kaznujejo slovenski uslužbenci, ker niso molčali o krivicah in nepoštenostih Wieserja ter tako prelomili službeno molčečnost (!) Kolika predrznost tega Germana! Seveda, slovenski uslužbenec mora tiho biti in pod službeno molčečnostjo ponižno prenašati vse krivice tega oholega germanizatorja, a o nerednostih in krivicah, ki se gode na Wieserjev ukaz, mora vsak molčati! Kolika domišljavost in predrznost! Nedavno je dal nemškemu uradniškemu društvu čakalnice prvega razreda za zborovanje na razpolago, ali so sedaj čakalnice na državnih železnicah že za nemško propagando? Ko bi hoteli slovenski železniški uslužbenci zborovati v čakalnicah, gotovo bi poklical Wieser policijo ter jih izgnal iz njih! To že presega vse meje! Te nečuvne nerednosti in krivice na Goriškem kolodvoru naj bi preiskalo ministristvo samo, ne pa Wieserjevi tržaški prijatelji, ki položijo vsako pritožbo ad akta, saj so to sami Südmarkovci. Volksratovci! Tako se reže kruh pravice Slovincem pri državni železnici!

Goriška guvernantka odpeljana v Solun. V Gorici rojena guvernantka Englisch, ki je bila uslužbena pri zavarovalnem agentu Gentili v Solunu je hotela s svojim delodajalcem odpotovati s parnikom »Gastein« v domovino. Že je bila na krovu, ko pride k njej neka dama, s katero je potem Englisch zapustila ladjo. Avstro-ogorski konzulat je storil vse korake, da se dožene, kje je mladoletna guvernantka. Dognalo se je, da jo je odpeljal zdravnik dr. Georgiades, s katerim je imelo dekle ljubavno razmerje. Konzulat je nato pozval grško policijo, da izposluje izročitev dekleta, a policija na ta poziv od sedaj še ni odgovorila.

Roparski napad na pismonošo Poljanca. Roparji v kraški podzemeljski jami. Orožništvo je z vso verno na delu, da zasledi storilce roparskega napada na pismonošo Poljanca. Pripeljali so na lice mesta policijske pse, ki so takoj našli sled. Sled jih je peljala v globoko podzemeljsko jamo, kjer izvira reka Hubelj. Psi so šli v jamo ter se po polnem iskanju vrnili. Orožniki in vojak iz bližnje garnizije sedaj noč in dan stražijo vhod v jamo, ker se domneva, da so v kakem stranskem hodniku jame skriti roparji. Torej pravo oblegovanje roparjev v kraški jami.

Razpust občinskega sveta na Gračevo. Na odredbonamestništva je bil občinski svet na Gračevu razpuščen in sicer z motivacijo, da je večina občinskih svetnikov in njihovih namestnikov podala demisijo, tako da o rednem delu občinskega sveta govora biti ne more.

Koncert gospe Costaperarie in g. A. Trošta v Trstu. V soboto 18. t. m. je izborni uspel. Dvorana v Narodnem domu je bila polna, izvajanje naših domačih umetnikov izborno ter sploh cel večer za slovensko tržaško publiko nekaj izredno lepega. Večer je bil iz umetniškega stališča na višku, občinstvo z izvajanjem popolnoma zadovoljno ter bi bilo le želelo, da bi se taki koncerti v Trstu večkrat prirejali.

Svetokriški ribiči živi in zdravi. Ribiške ladje, ki so jih v Trstu pogrešali vsled burje, so sedaj na varnem. Pristanški parnik »Auda« je pri svojem iskanju po morju našel v pristanišču pri Gračevu osem ribiških ladij, dalje tudi več pogrešanih ladij iz Kopra in Izole. Te ladje so se zateleke za časa silnega viharja v gračevo luko, tako da se sedaj od cele ribiške flotile ne pogreša nobena ladja več.

Poskušen samomor. — Ponesrečena srčna operacija. V soboto popoldne si je skušala vzeti življenje 24letna Kornelija Conighi v Trstu s tem, da si je z revolversko

kroglo ranih v bližini arca. Poklicani zdravnik je odredil takojšnjo prepeljavo v bolnišnico, kjer so zdravniki takoj izvršili srčno operacijo. Operacija se je popolnoma posrečila in je upati, da ostane samomorilka pri življenju.

Drobne novice. V morje je skočil v soboto zvečer v Trstu neki mladi samomorilec iz pomola S. Carlo. V bližini stoječemu redarju se je posrečilo s pomočjo pasantov rešiti samorilca, ter so ga odpeljali na opazovalni oddelek deželne bolnišnice. — Nesreča. V Gorici je te dni vozil neki 14letni deček po Gosposki ulici s kolesom. Nasproti mu je prišla kočija. Deček je zgubil vsled vetra klobuk, ga hotel pobrati, a je pri tem prišel pod kočijo. Ko je kočija odzdrala, našli so dečka brez vsake poškodbe, le kolo ima strto. — V opazovalnico za umobolne so pripeljali včeraj v Trstu dve ženski in sicer 32letno Emilijo Orlando, ki boleha za versko blaznostjo in 27letno Ivano Pizutta, pri kateri se je nenadoma pojavila besnost. — Pretep na parniku. Iz neznanega vzroka so se na parniku Lapad v Trstu stegli štirje kurjači. Med prepriom je eden od njih, Španijolec, ranih z nožem ostale tri, ki so Arabci, in sicer Arabca Ali Ahmeda tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Španijolca so aretirali, vendar pa je zanj interveniral španski konzul v Trstu.

Dnevne vesti.

Italijanska intervencija glede Trsta v — Belgradu. Radi dogodkov na trgovski akademiji v Trstu se je vršil protestni shod tudi v Belgradu. Ta shod je vzbudil veliko pozornost v javnosti, zlasti pa je vznemirila italijanske politične kroge tostran in, kar je posebno zanimivo, — tudi onstran črno-zoltili meja. »Narodno Jedinstvo« priobčuje iz Belgrada tole naravnost senzacionalno vest: »Solidarnost srbske javnosti s Hrvati in Srbi v vprašanju Trsta je vznemirila Italijo. Še mnogo preje in ne prvič se je od italijanske strani poskušalo pri tukajšnjih političnih, da, celo pri odgovornih krogih delovati v tem smislu, da bi na Hrvate v Primorju in Slovence vplivali, da bi ustavili borbo proti Italijanom ali pa z njimi sklenili kompromis. Pri nas so se tem neumestnim in brezpredmetnim poskusom čudili in so Italijanom odgovorili, da ne poznajo ne načina, ne možnosti kake intervencije, češ da je to povsem absurdna stvar, ker je narodna borba v Primorju stvar Hrvatov in Slovencev, a ne Srbije. V zadnjem času se je zopet sindiralo z italijanske strani, da-li morda nima Srbija kakšnih aspiracij na Trst. To pot so se tukajšnji krogi zavarovali proti takemu vprašanju na način, ki bo Italijane za dlje časa prisilil, da ne bodo več delali sličnih poskusov.« — Ali ni zanimivo, da je protestni shod radi dogodkov v Trstu vznemiril celo — italijansko diplomacijo?!

Stare spletke se zopet pričnejo. »Hrvatsko Pravo«, glasilo pokojnega dr. Josipa Franka, voditelja svoječasne čiste stranke prava, je pred približno desetimi leti prvo odkrilo na našem slovanskem jugu velikosrbsko propagando in iredento. V tem listu je kasneje priobčeval zloglasni Argus svoje članke o veleizdajniških zvezah hrvatsko-srbskih politikov in drugih javnih činiteljev s sosedno Srbijo. Posledica te kampanje so bili razni »veleizdajniški« procesi na Hrvatskem in v Bosni. V delovanje »Hrvatskega Prava« se je pri nas na Slovenskem ugledal škof »Slovenec«, ki je Frankovemu glasilu pridno sekundiral ter z največjo verno opravil posle ovadstva in denuncijanstva med Slovenci. Bajke, ki jih je nakopilo »Hrvatsko Pravo«, je večinoma razpršil znani Friedjungov proces na Dunaju. »Slovenec« orožje pa so skrhali dogodki na Balkanu. V zadnjem času je na slovanskem jugu sicer še cvetelo ovadstvo, toda ta ničvredni posel so večinoma opravljali razni tuji elementi. Da, zgodilo se je celo, da je bil sam »Slovenec«, ki je preje neusmiljeno vihtel bič denuncijanstva nad glavami svojih političnih nasprotnikov, v nemških listih od nemških politikov opetovano napaden, da dela jugoslovansko propagando in da zasleduje veleizdajniške cilje. Zadnja leta smo torej imeli Jugoslavlani mir pred ovadstvom v lastnem taboru. Toda kakor se zdi, se nam obeta nova ovaduška kampanja. Kolo je zaplesala frankovska »Hrvatska«, naslednica pokojnega »Hrvatskega Prava«, ki je v sredo priobčila članek, v katerem pravi, da so v zadnjem času zabredli nekateri vojak-prostaki, podčastniki, da celo častniki pri hrvatskih polkih na kriva pota, ki se nikakor ne dajo spraviti v sklad s prisrčno zvestobo in vdanostjo napram cesarju in kralju. Ti dogodki, pravi imenovani list, so imeli za

posledico, da je vojna uprava prenesta razne hrvatske polke iz Hrvatske na Madžarsko in Nemško. Iz stavka, s katerim »Hrvatska« zaključuje svoja izvajanja, »za to bo tem preje posijalo solnce tudi pred naša vrata, čim preje se hrvatski narod otrese vpliva srbofilске politike« — je razvidno, kakšen namen ima dotični članek: uprizoriti novo gonjo proti vsem onim, ki mislijo narodno in ki izpovedujejo načela jugoslovanskega narodnega edinstva. Ali bo tudi to pot sledil »Slovenec« zgledu »Hrvatske«? To bodo pokazali že prihodnji dnevi!

Od česa živi klerikalno časopisje. »Neues Wiener Journal« poroča: »Kakor znano, se je »Reichspost« pred kratkim preselila v novo hišo, ki je bila zgrajena večinoma s pomočjo posejil različnih katoliških korporacij.« Tako je društvu »Reichspost« posodilo društvo za zgradbo in vzdrževanje katoliškega vseučilišča v Solnogradu 582.000 kron. To se pravi z drugimi besedami, da klerikalno časopisje zajema svoje življenjske sile iz raznih klerikalnih in katoliških korporacij in društev, ki imajo vsaj na zunanjo popolnoma drug namen. In da dohodki teh najrazličnejših vurcarskih klerikalnih društev niso majhni, je splošno znano. Torej na eni strani dispozijski fond vlade, nagrade raznih Austro-Amerikan — na drugi strani pa odprte blagajne raznih klerikalnih društev!

Krščanski socialisti — podkupljeni. Nepobitno dejstvo je, da se klerikalne stranke vseh dežel in vseh narodov kaj rade udinjajo proti ragradam. Tako so zdaj nekateri nemški listi na podlagi listin in izpiskov iz knjig dokazali, da je dobila dunajska krščansko-socialna stranka od paroplovne družbe »Austro-American« ogromno vsoto 400.000 kron. Ta postavka je v knjigah omenjene paroplovne družbe vpisana pod označbo »W.« Ta črka se nanaša na barona Weichslogna, ki je bil ministerialni svetnik in trgovinskem ministru, ko je bil sedanjí dunajski župan Weisskirchner trgovinski minister. Baron Weichslogn je imel, kakor znano, referat za ladjeplodne zadeve in je bil obenem desna roka dr. Weisskirchnerja. Kajti ko je dr. Weisskirchner odšel z ministrskega sedeža, mu je sledil tudi baron Weichs-Glon. In popolnoma jasno je, da je onih 400.000 kron dobila krščansko-socialna stranka od Austro-American kot materialno nagrado za razne velike usluge, ki jih je Austro-American izkazal dr. Weisskirchner kot trgovinski minister. Potem pač ni čudno, da so »Reichspost« in drugi klerikalni listi delali tako reklamo za Austro-American. Morda bi tudi kranjski klerikalci mogli o tem kaj povedati?!

Nova doba za konsumna društva. Odkar je v veljavi sedanji združni zakon, so se vse obstajne družbe načela, da smejo zadrage prodajati blago samo svojim članom, ne pa tudi drugim ljudem. Nešteto je slučajev, da so bili funkcionarji zadržani kaznovani, ker so prodajali tudi nečlanom in tudi najvišje sodišče je stalo na tem stališču. Zdaj pa je najvišje sodišče zapustilo to stališče in je izreklo, da smejo zadrage tudi nečlanom prodajati svoje blago. To razsodbo je izreklo najvišje sodišče na predlog generalne prokurature same. Slučaj je sledeči: Neka kmetijska zadruga ima v svojih pravih določbo, da kupuje blago samo od svojih članov in je prodaja samo članom. Ker je pa zadruga prodajala blago tudi nečlanom, so bili funkcionarji te zadrage obsojeni na globo, a so vložili ničnostno pritožbo. Generalna prokuratura je opustila svoje dolgoletno naziranje sedaj našla, da po zakonu sme zadruga tudi nečlanom prodajati svoje blago, a če pravila te zadrage tudi kaj drugega določajo, ne pride to v poštev, ker s prekoračenjem pravil še ni kršen zakon. Najvišje sodišče se je pridružio naziranju generalne prokurature in je izreklo, da smejo zadrage prodajati blago tudi nečlanom in sicer tudi tedaj, če to zadržna pravila sama prepovedujejo. S tem se začne v nekem oziru nova doba za konsumna društva. Doslej je veljalo, da konsumna društva nečlanom ničesar prodajati ne smejo, zdaj je pa najvišje sodišče spoznalo, da zakon tega ne prepoveduje. Konsumna društva bodo nehalo biti organizacije posamičnih skupin za skupno preskrbovanje potrebščin in skupen riziko in bodo postala navadne trgovine, kjer bo lahko vsak dobival blago, ne da bi bil udeležen na riziko. Z ozirom na velike privilegije in davčne ter druge olajšave, ki so jih deležna konsumna društva, je ta razsodba silen udarec za trgovski stan, ki je že do skrajnosti obremenjen z davki in dokladami tako, da komaj diha. Res zadnji čas je, da se zadržni zakon temeljito reformira.

Nacionalni instinkt. V »Narodnem Jedinstvu« čitamo: »Slišali smo večkrat reči: »Ako ne morem ostati čist Hrvat, pa mi je vse eno, v kateri narod se pretopim; ljubše mi bo, ako postanem del katerega velikega naroda, nego da postanem »Slovan« ali »Srb«. Tako more govoriti pohrvačen tujec ali Hrvat potujočnega duha, ki umeva nacionalnost intelektualno in računski, a ne more tako govoriti oni nacionalce, ki v duhu, telesu in krvi čuti razliko med tujim narodom in sorodnikom. In zato je prva osnova nacionalizma ta, da pustimo ta intelektualni, računski, spekulativni in često tudi spekulantski nacionalizem in da ljudem, ki ga zastopajo, ne dovoljujemo nikdar meritornega vodstva v čisto nacionalnih stvareh...« Včasih so tudi pojedini Slovenci tako govorili; o njih velja isto: računski, nacionalno mrtvi spekulanti!

Smešna hinavščina. Na kmetih je življenje priprosto in idilično in Marijine kravice in čukci imajo dosti prilike, da se spoznajo in seznanijo in potem odločijo tako ali tako. Za ljudi srednjega stanu pa ni tako ugodno. Vsak ne najde družice v svojem bivališču, zlasti ker je srednji stan vendar maloštevilen in tako jo išče potem modernega sredstva, namreč časopisja. Pri nas je to še malo običajno, dočim je drugod postalo to že navada, ker se je pač izkazalo, da so tudi tem potom skleneni zakoni lahko prav srečni. Toda »Slovenec«, pomislite ljudje krščanski, »Slovenec« se zde te ženitne ponudbe nemoralne. Glasilo tistih ljudi, ki so s šepetanim kvantanjem v spovedniški polutemi že toliko mladine pokvarili, pa se moralno ogorčava, da se seznanjajo ljudje potom časopisja. To je že več kakor smešno. Tudi v najslabšem slučaju ne morejo vsi časopisni inserati napraviti toliko pohujšanja, kakor ga je napravila škofova rdeča brošura.

Se je dosti bogatih ljudi. Pred nekaj meseci je bila v Ljubljani v kazniških prostorih javna dražba različnih starin iz zapuščine neke na Tirolskem umrle dame. Poleg domačinov so se te dražbe udeležili tudi agentje in kupčevalci s starinami in vse se je čudilo, da kake svote so bile prodane posamezne stvari. En del te zapuščine je bil poslan na Dunaj v Dorotej in tam so dali na prodaj v Ljubljani kupljene starine tudi omenjeni dunajski agentje in kupčevalci. Dražba v dunajskem Doroteju je imela presentljiv uspeh. Vse je bilo prodano za uprav velikanse svote. Za staro porcelanasto figurico se je skupilo 5000 kron, za nekaj porcelanastih skodelic 28.000 kron. To so razmeroma ogromne svote, ki gotovo kažejo, da je v Avstriji le še dosti bogatih ljudi. Škoda, da ne živijo na Kranjskem; Lampe bi jih hitro do nazeгаа slekel.

III. slovenski vsekolski zlet v dne 15., 16. in 17. avgusta v Ljubljani. Slovenska sokolska zveza je izdala velikanski lepak za III. slovenski vsekolski zlet v mnogobarvnem kamenotisku. Lepak je 2 metra 70 cm visok in 1 m 20 cm širok. Slikal je lepak, ki je gotovo prvi veliki bavasti lepak, ki ga imamo, akademični slikar g. Vavpotič. Lepak predstavlja telovadca, stoječega na solnčnem, s cveticami posutem travniku. Okrog njega se zbirajo sokoli, ki mu sedajo na rame in na roke. V ozadju ljubljanski grad, spodaj mesto in visoko na nebo se vzpenjajo južni oblaki, žareči v svitu solnca. Rob lepaka tvorijo stilizirane cvetlice po domačih vzorcih. Lepak je odlično delo našega umetnika ter se dobe fotografske reprodukcije tega lepaka tudi po knjigarnah.

Narodno Jedinstvo. ki ga izdaja v Zagrebu Milan Marjanović, prične sedaj izhajati dvakrat na teden in sicer vsak petek in ponedeljek. List stane mesečno 1 krono. Vsebinska lista je prav dobra.

Umrla je v Starem trgu pri Ložu gospa Ana Šetinc, roj. Maver, soproga trgovca gosp. Franca Šetince, tam. Cenjeni rodbini naše sožalje.

Prememba posesti. Gosp. Josip Bevc, posestnik in gostilničar v Lukovici, je prodal svoje posestvo v Lukovici g. Peregrinu Capuder, dozdaj gostilničar in posestnik v Zlatem polju. Med uradnim se bo pogrešal gosp. Bevc, ki je imel zdrav humor. Če ga bo novi gostilničar v vsem nadomestoval, se ne ve. Čuje se marsikaj, toda vedomo. Novi gostilničar je doma iz Prapreč, vulgo Kmetičev, in brat profesorja gosp. dr. Karola Capudra iz Kranja.

Turisti, pozor! Upravištvu meščanske korporacije v Kamniku nanašajo, da je na njenih posestvih v Kamniški Bistrici prosto gibanje turistov iz gozdarskih in lovskih oziror le na javnih in zaznamovanih potih dovoljeno in je tedaj poljubno šetanje po korporacijskih prostorih v Kamniški Bistrici tudi radi osebne varnosti strogo prepovedano. Ravno

tako se tudi vnovič obiskovalce Kamniške Bistrice in Kamniških planin opozarja, da je trganje in ruvanje planinskih cvetic in rastlin, valenje kamenja in skalovja v dolino, poškovanje dreves in gozdnih rastlin, spuščanje psov v te krajine kakor tudi vpitje za časa bivanja v teh pokrajinah strogo prepovedano in se bode proti vsakemu, ki bi se tem prepovedim ne pokoril, najstrožje postopalo. Vsak navedenih prestopkov kriv, se ima za to postavljenim zapriseženim korporacijskim organom pokoriti ter bi se v nasprotnem slučaju izpostavil največjim nepriljetnostim.

K poskušnem umoru Frankove se nam še poroča: Matija Katern, sin vpokojenega železniškega čuvaja, je preje delal pri tvrdki Samassa in je bil mirnega značaja, le semtertia si je včasih privoščil kozarec vina več, da se je nekoliko razvedril. Pozneje je dobil službo v Kranju in se tja preselil s celo družino. V Kranju se je zanesel na družino razdor in je odšla žena k svoji materi v Ljubljano, kar ga je še bolj spravilo s pravega tira in naposled izgubil tudi službo ter prišel o praznikih v Ljubljano. Tu je začel popivati in prišel v takem stanju pred stanovanje svoje tašče ter dal skozi okno proti nji tri strele, od katerih jo je eden zadell v roko in so jo morali prepeljati v bolnico. Katern pa je nato takoj odšel v šentpetrsko predmestje. Ga je li do tega čina dovedel obup, notranja bol ali alkohol, ali se mu je nagloma omračil um, to bodo pač dognali sodni zdravniki. Da pa ni bil takrat normalen, se da sklepati že iz dejstva, da je Katern po izvršenem dejanju, tedaj, ko so ga že zasledovali, sam prišel v policijsko stražnico, mesto v bolnico, ter vprašal, je-li njegova tašča že mrtva ali še živi, nakar je bil seveda takoj aretiran in izročen deželnemu sodišču. Kaj je na sicer preje mirnega moža vplivalo, da je tako daleč zašel, bode dognala preiskava.

Nezgoda na Celovski cesti. Danes dopoldne ob pol 10. sta se peljala garažni mojster Höfer in neki pomožni delavec nekega tukajšnjega avtomobilnega podjetja po Celovski cesti z motornim kolesom in priklonim vozom. Pri pivoarni »Union« so se zlomile vilice pri motornem kolesu in prožni mojster in pomožni delavec sta se poškodovala tako, da so ju morali prenesti v pisarno pivovarne »Union«.

Asta Nielsen, doseгла je zopet enkrat velikanski uspeh v štiridejanski veseloigri »Angelček«, ki se predvaja v kinematografu »Ideal« samo pri večernih predstavah. Pri popoldanskih predstavah predvaja se jako lepa ameriška drama »Za čast«. Posebno omeniti je v tej sliko lepi naravni prizor vojne, predrzni jahalni prizor in padec s konji vred. Prekrasna je slika »Benetke ponoči«. Fotografije so očarujoče, lepo in umetniško izvedene.

Društvena naznanila.

Občni zbor slovenskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se je vršil v soboto, 18. t. m. v salonu gostilne Mrak na Rimski cesti. V odstopnosti predsednika g. dr. Šviglija je otvoril zborovanje podpredsednik g. Zorko Prelovec. Iz govora g. podpredsednika posnamemo, da je treba zlasti poudarjati, da »Ljubljanski Zvon« ni nikako politično strankarsko društvo, marveč samo navadno pevsko društvo, ki si želi napredka. Nikdar ni prišlo društvu na misel, da bi se primerjalo ali celo konkuriralo s kakim kulturnim zavodom kakor je »Glasbena Matica«. Društvo je s svojim delovanjem šele začelo stopati na pot izpopolnjevanja, vendar pa se že prvim korakom društva poznava pogum. Kljub napredku društvenih prireditev pa je do popolnosti še zelo, zelo daleč. »Ljubljanski Zvon« si je nadel nalogo, prirediti ljudske koncerte z nizko vstopnino in tako širiti zanimanje za lepo petje med širšimi sloji. Z bratskimi društvi si želi društvo prijateljskega medsebojnega delovanja. Seveda pa se mora enkrat za vselej pri tem opustiti brezpredmetna zabavljanja, kajti le v resnem delu je moč. — Iz tajniškega poročila posnamemo, da je društvo štelu v minulem letu 70 pevcev in pevki, 2 ženski častni članici, 11 moških ustanovnikov in 180 podpornih članov. Skupaj ima društvo torej 263 članov. V minulem letu se je pridrdilo tri ljudske koncerte, od teh enega v Kranju, oziroma v Kamniku. Odborovih sej je imelo društvo 21 rednih in več izrednih. Nato se je tajnik spomnil še v minulem letu umrlih članov, zlasti marljivega pevca Avgusta Heuffla, nakar so se zborovalci v znak sožalja dvignili raz sedeže. — Blagajniško poročilo izkazuje 3535 K 54 v dohodkov in 3059 K 46 v izdatkov. V blagajni je sedaj 476 K

8 v. Arhiv šteje 238 različnih skladb v skupni vrednosti 3000 K. Pri volitvah je bil nato izvoljen sledeči odbor: Predsednik dr. Švigelj, podpredsednik Zorko Prelovec, tajnik J. Zorko, blagajnik J. Lumbur; v ostali odbor gg.: J. Jamnik, A. Sattler, A. Pipp, A. Lombar in Svetlič. Pregledovalca računov J. Špan in A. Gorjanc. Zastavonoša A. Pipp. Pevovodja Zorko Prelovec. Nato je zaključil s ponovnim pozivom na delo, dospeli predsednik dr. Švigelj dobro obiskano zborovanje.

Nogometna tekma. Včeraj popoldne se je vršila na travniku poleg Lattermannovega drevoreda prva in menda tudi zadnja nogometna tekma med moštvi "Ilirije", ki je končala s 3 : 2 za prvo moštvo. Prvo moštvo je nastopilo samo z desetimi igralci in z rezervo za bolnega srednjega krila. Razven tega je med celo tekmo pihal močan veter, ki je pravilno igro močno oviral. Igralci sami tudi niso bili videti posebno disponirani in zato se ni videlo nič kaj posebnega, vsaj športnega, pač pa smo za nadomestilo slišali vse polno krikov in klicev, ki so spominjali na vse prej nego na šport. To, kakor tudi malomarnost pri domačih tekmah bo treba v bodoče opustiti, drugače zgubi v bodoče ta šport med našim občinstvom čestilce. Pri tej tekmi so se vršile tudi nekatere izpremembe pri sestavi moštva. Novo desno krilo prvega moštva je gotovo odločnejše in za kombinacijo dovtetnejše kot staro. Levo krilo pa naj le ostane staro, četudi bi pri njem želeli več tehnike. Obe zvezi tudi mnogo preveč driblate, namesto da bi oddajali in v pravem momentu streljali. Edino pri tretjem goalu so našli napadalci svitli moment in zato je tudi sledil tretji goal tako hitro drugemu. Goalmana sta bila na obeh straneh prav slaba; morda sta se prej domenila, koliko žog da izpustita. Branilci rezerve niso poznali distance in sploh je bilo še mnogo drugega graje vrednega. Toda naj zadošča to, ker pričakujemo, da zadošča ta opomin in da prihodnjic moštvo lahko pohvalimo.

Bromni ojetisk. Opozorjamo vse p. n. interesente na strokovni tečaj (predavanje z praktičnimi poizkusi), ki ga priredi danes, v torek in sredo (ob 8. zvečer v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet«) društvo »Klub slov. amater-fotografov« v Ljubljani.

Telovadni odsek vrhniškega Sokola Kamnik-Preseje vabi tem potom vse prijatelje Sokolstva, da se udeležijo predstave »Anarhist«, burka v 2 dejanjih, ki jo prirede domači Sokoli dne 26. t. m. v sokolski telovadnici. — Igra se ponovi še dne 3. maja. V slučaju slabega vremena se prestavi prireditvi na 3. maja, oz. 10. maja. Ker se uporabi čisti dobiček za zletni fond in za telovadno orodje upamo, da nas bodo naši prijatelji v obilnem številu obiskali. Na zdar! Odbor.

Razgled po slovanskem svetu.

— Dva srbska dobrotnika. Pretekli teden sta v Belgradu umrla brata Ljubomir in Aleksa Krsmanović, trgovca, ki sta vse svoje ogromno imetje zapustila srbskemu narodu in srbski državi. Zanimivo je, da je Ljubomir Krsmanović, ki je zapustil 4 milijone srbski državi, z doščilom, da se ta denar porabi za srbsko vojsko, dovršil svojo trgovsko naobrazbo v Ljubljani, kjer je kot mladenič obiskoval Mahrovo trgovsko šolo. Oporoko Ljubomirovega brata Alekse so te dni odprli. Tudi on je zapustil vse svoje ogromno imetje v narodne svrhe. Določil pa je, da naj polovico čistih dohodkov od posestev, gotovega denarja in akcij uživa do smrti njegova žena. Od druge polovice čistih dohodkov se naj osnuje poseben fond. Čim žena umre, se prodajo vsa posestva in se skupilo pridene fondu. Ko ta zaklad narase na poldrugi milijon, se naj v Belgradu zgradi velika palača, ki naj nosi napis: »Aleksa Krsmanović — Srbstvu.« Vsakoletni dohodki te palače se naj porabljajo v srbske narodne namene. Srbska narodna dobrotnika bi naj bila vzor tudi slovenskim trgovcem!

Razne stvari.

* **Sufragetke.** Iz Londona poročajo: Požigi so se začeli kar epidemično širiti. V petek je izbruhnilo tri najst požarov, v soboto pa šest, trije v Londonu. Skoraj vse požige so povzročile sufragetke.

* **Stavke v Italiji.** Iz Rima poročajo: Delavstvo v državnih tobačnih tovarnah, ki zahteva zboljšanje plač, je proklamiralo stavko v tovarnah v Rimu, Bologni, Neaplu in Modeni. V soboto so delavci prenehali delati.

* **Novo vseučilišče v Curihu.** Iz Curiha poročajo: V soboto so tu

slavnostno otvorili novo vseučiliško palačo Slavnosti so se udeležile deputacije nemških vseučilišč, nadalje vseučilišč v Inomestu, Parizu, Cambridgu in Oksfordu. Palača je stala 8 milijonov frankov.

* **Veliko sleparstvo.** Iz Bruselja poročajo: Državno pravdnstvo je aretiralo dva borzna mešetarja, ki sta ponoverila za tri milijone vrednostnih papirjev. Imenujeta se Avgust Colle in njegov svak Decos. Ponoverila sta tudi premoženje neke francoske grofice a znesku 600.000 frankov. Sleparila stv že 15 let.

* **Nezgodna na Veliki petek.** Iz Carigrada poročajo: Na grški veliki petek je med službo božjo v grški cerkvi v Samsumo izbruhnila velika panika. Obleka neke žene se je ob sveči užgala, nakar je začelo vse hiteti proti vratom. Več žensk so pohodili. Pet žensk je bilo usmrčenih, štiri pa težko poškodovane.

* **Pegoud in Dalmistro sta se dobotala.** Iz Milana poročajo: Zrakoplovec Pegoud in italijanski zrakoplovec Dalmistro sta se pobotala. Pegoud se je zavezal, da plača Dalmistru 55.000 lir in sicer 36.000 lir kot odškodnino, 19.000 lir pa kot vračilo kupne cene za aeroplan, ki ga je Pegoud, prodal Dalmistru in ga potem poškodoval.

* **Rodarski napad.** Iz Petrograda poročajo: V Piotrkovu so roparji napadli avtomobil, v katerem se je peljal knez Štefan Lubomirski s svojo rodino. Roparji so streljali na avtomobil. V sled zavednosti šoferja so se pa srečno rešili. Policija je zasledila v neki gostilni dva roparja, ki sta se z orožjem postavila v bran. En ropar je bil ustreljen, drugi pa težko ranjen.

* **Vseučiliški profesor — zapeljivec.** Iz Petrograda poročajo: Državni pravnik v Kazanu je obtožil profesorja Mereškovskega, ker je zapeljeval mladoletne deklice. Mereškovski je pobegnil v inozemstvo. Policija je dobila profesorjev dnevnik, v katerem je opisaval svoje orgije z deklicami in kateremu je priložil tudi več fotografij.

* **Državo okradli.** Iz Petrograda poročajo: V veliki tovarni za tobak ki je last bivšega namestnika trgovskega ministra Timirjaceva, so po več dnevni sodni reviziji konfiscirali vse trgovske knjige. Dognali so, da je tovarna goljufala državo s tem, da je dala na dražje vrste tobaka nalepljati potrdilo o nižjem davku, na katerega imajo pravice samo cenejše tobakove vrste. Država je bila na ta način osleparjena za pol milijona rubljev.

* **Nemška kultura.** V uradnem dnevniku nemške kolonije v Afriki je bila objavljena odredba za telesne kazni za vojake-zamorce. Po tej odredbi je dovoljeno, naštetu zamorcu v nemški armadi dvakrat po 25 udarcev. Liberalni nemški listi so v imenu človekoljubnosti protestirali proti takemu kaznovanju zamorcev, toda pangermanski list „Post“, ki izhaja v Berlinu, v dolgem članku dokazuje, da se morajo zamorci kaznovati s tepenjem. Za zamorce je 25 udarcev premalo, ker prav lahko prenesejo tudi 50 udarcev. To je nemška kultura v 20. stoletju.

* **Fantastični projekt.** Velikansko potopljeno ladjo „Titanic“, ki se nahaja na dnu oceana blizu atlantskega obrežja bo mogoče dvigniti, če se bo dal udeležiti projekt Charlesa A. Smitha, arhitekta v Denveru. Mornariški strokovnjaki so pa mnenja, da je to neizvedljivo. Smith pa trdi, da se mu je posrečilo zgraditi podmorske čolne, ki se bodo potopili tri milje pod morsko gladino in njegovi ljudje bodo potem dvignili ostanke ladje z močnimi električnimi magneti. Smith pravi, da je njegov projekt popolnoma resen. Zaprošil je že v Washingtonu za patentiranje svojih novih podmorskih čolnov, ki jih namerava uporabiti pri dviganju „Titanica“. Bomo videli.

* **Nemški grof mednarodni tat.** Iz Pariza poročajo: V petek zjutraj so aretirali šest oseb, ko so ravno ukradli iz voza nekega juvelirja za 400.000 frankov dragocenosti. Načelnik teh mednarodnih roparjev je na Bavarskem rojeni grof Maksimilijan Montgelas, člani pa so Mihael Mabarte iz Buenos Airesa v Argentini, 32 letni George Jordan iz Johannesburga v Transvaalu, 55 letni Francoz Leon Hervolet iz Nantesa in v Varšavi rojeni 40 letni krojač Maks Moose. V hotelu v rue Washington, v katerem je stanoval grof Montgelas, so aretirali njegovo ljubimko neko Schuhmannovo iz Avstrije, in pa takozvanega grofovega tajnika Bruerja. Pravi, da je grof Montgelas izvršil mnogo velikih tatvin, tako se je grof nahajal tedaj v Ostende, ko je izginil več milijonov vredni list kneginje Thurn-Taxis. Grof Maksimilijan Montgelas je prišel že večkrat v dotiko z mednarodno policijo, vendar pa je vedno pravčasno izginil s pozorišča. Njegova rodovina ga je že pred leti spodila. Z devetnajstimi leti je izginil s posestva svojega očeta in deset let niso ničesar slišali o njegovem pastolovskem življenju. Potem se pa je kar nenkrat pojavil v Londonu, zelo eleganten, pravi

tip „hobštapijer“. Med tem se je poročil z neko damo, ki jo je pa kmalu zapustil. Posebno so se ga bali kot gosta v kopališčih. Par let že živi s prej omenjeno Schuhmannovo, ki je bila baje soproga avstrijskega častnika. Njegov brat je poročen s hčerjo pruskega poljedelskega ministra barona Schorlemer-Lieserja.

* **Mednarodni kongres za solneno in morsko terapijo.** Iz Cannese poročajo: V četrtak je bil odprt mednarodni kongres za solneno in morsko terapijo pod predsedstvom monakovskega kneza. Udeležencev je 800. Zborovali bodo en teden.

* **Ura za 28.000 kron.** Britskemu muzeju je daroval znani londonški milijonar Soicey uro kakršne ni na svetu in ki predstavlja čudovito delo tehnike. Ta ura, ki je visoka 12 čevljev, kaže razen greenwichskega časa na 8 posebnih kazalih popolnoma natančno čas osmih gl. evropskih mest. Razentega ima ura tlakomer in kalendar, ki se avtomatično regulira. Ura je bila zgotovljena l. 1851. za veliko razstavo v Hydeparku in jo je tedaj kupil Soicey.

* **Nenavaden slučaj.** V resnici nenavaden slučaj se je dogodil pred par dnevi v neki gimnaziji v ruskem Kijevu. K ravnatelju je prišel mlad mož ter prosil, da bi smel napraviti zrelstni izpit. Predložil je potrebne dokumente. Medtem je bil eden, ki je vzbudil splošno pozornost. Izpriševalo da je prosilec absolviraj — ženski gimnazij. Ko soga vprašali, kaj to pomeni, je povedal mladi mož sledečo resnično dogodbo: Ko se je poročil niso mogli niti roditelji niti sorodniki določiti njegovega — spola. V matico so ga zapisali kot deklico. Ko je bil star 10 let so ga vpisali v ženski gimnazij. Absolviraj je gimnazij in stopil v takozvane višje ženske tečaje. Tam pa je definitivno spoznal, da je mož, ter se odločil, da se — oženi. Prosil je merodajne urade, naj izpreminijo zapis v matični knjigi. Po zdravniški preiskavi se je temu ugodilo. Nasledki preteklosti so mu ostali le v izpričevalu o absolviranju gimnazija — ženskega. Ko je ravnateljstvo kijevskega gimnazija slišalo to zgodbo, se ni moglo odločiti, pripustiti mladeniča k maturi ter je izročilo vso zadevo inšpektoratu. Inšpektor pa si tudi ni znal pomagati iz je zadevo izročil naučnemu ministstvu.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je v soboto umrla gospa Helena Šmuc, vdova bivšega kantinjera v šentpeterski vojašnici. Naše iskreno sožalje!

— **„Matica Hrvatska“**, ki je za l. 1913. izdala izbor Aškerčevih pesmi, je na pobudo predsednika „Matiče Slovenske“ Aškerčevim sorodnikom na Štajerskem poklonila svoto 250 K. So li to tudi jugoslovanske „frazе“?

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar zbolel.

Dunaj, 20. aprila. Snoči je bilo izdano o cesarjevem zdravju sledeče uradno sporočilo:

Katarična afekcija, za katero boleha cesar že približno 14 dni, traja še vedno naprej. Poleg cesarjevega telesnega zdravnika dr. Kerzla je bil zadnje dni poklican k cesarju tudi profesor dr. Ortner. Zdravnika sta konstatirala katar v sapnicah, ki je spremljan od povišanja temperature. Cesarja silil kašel in nočni mir je moten. Sicer je cesar čil in ima tudi apetit.

Cesar opravlja nemoteno vladne posle. Včeraj je sprejel več državnih funkcionarjev med njimi tudi grofa Stürgkha.

Dunaj, 20. aprila. Danes zjutraj je bil objavljen oficijozni buletin od obeh cesarjevih zdravnikov, dr. Kerzla in dr. Ortnerja. Buletin je datiran od snoči ter konstatira, da se je cesarja lotila mrzlica. Temperatura je povišana, v najnižjih čevkah sopil se je pojavil močan katar. ki sega v skrajne dele plućnih krp.

Cesar je noč razmeroma dobro prebil. Subjektivno se ne počuti nezadovoljno.

Danes dopoldne je cesar sprejel razne funkcionarje v avdijenci, med njimi tudi grofa Tiszo.

Dunaj, 20. aprila. Danes dopoldne je profesor dr. Ortner iznova obiskal cesarja. V skupni konferenci z dr. Kerzlo in oboja zdravnika sklenila poklicati še specialista profesorja dr. Chierija na konsilij, ki se je vršil danes opoldne. Obenem je bilo sklenjeno, da se bodo izdali

oficijozni buletini o cesarjevem zdravju.

Zdravniki so cesarju že pred dnevi priporočali, da naj gre na jug. Cesar je to odločno odklonil.

Še tekom včerajšnjega dneva je bila poklicana na Dunaj cesarjeva hčerka Valerija, ki je dospela še snoči s soprogo, nadvojvodo Salvatorjem na Dunaj. Tudi prestolonaslednik, ki se mudi sedaj v Konopištu, je bil pozvan, da naj se vrne na Dunaj. Najbrže dospe na Dunaj še danes.

Cesar ne pride k otvoritvi delegacij v Budimpešto. Zastopal ga bo prestolonaslednik, ali pa, če bi bil ta zadržan na Dunaju, kak drug nadvojvoda.

Dunaj, 20. aprila. Cesarjeva temperatura znaša 38°. Iz zdravniških krogov se poroča, da je desna stran pljuč znatno infiltrirana in vneti.

Dunaj, 20. aprila. Ministrski predsednik grof Stürgkh je imel danes dopoldne dolgo konferenco z dunajskim policijskim predsednikom.

Dunaj, 20. aprila. Poluradno se poroča: Profesor Ortner je bil včeraj dvakrat pri cesarju. Cesar je danes po noč mnogo kašljal.

Dunaj, 20. aprila. Ob pol 4. zjutraj. Cesarjeva bolezen je globoko segajoča bronhitis, ki se označuje kot bronhitis circumscripta.

Od včeraj spi cesarjev telesni zdravnik dr. Kerzel v sobi poleg cesarjeve spalnice. Apetit se je znatno poslabšal. Cesar je silno nervozen.

O konziliju, ki se vrši danes opoldne, bo izdan še tekom popoldneva oficijozen buletin.

Koroški Nemci proti Slovencem.

Velikovec, 20. aprila. Koroški Nemci so imeli snoči tu svoj »Kärntnerstag«, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki se izreka proti poskusu Kranjcev, izpremeniti »izvrstne« jezikovne razmere pri koroških sodiščih. Če bi se ustreglo željam slovenskih odvetnikov in notarjev, bi pravosodje na Koroškem baje znatno trpelo. Zbor je bil obiskan od skoro 2000 ljudi.

Čehi in delegacije.

Praga, 20. aprila. Eksekutivni odbor češke državnopravne stranke se je izrekel za to, da se zaneše obstrukcija v delegacije.

Škandali v dunajskem občinskem svetu.

Dunaj, 20. aprila. V soboto je prišlo v dunajskem občinskem svetu do škandalov povodom verifikacije zadnjih občinskih volitev. Opozicija je očitala večini volilne sleparije. Galerija je zasmehovala opozicijo, ne da bi jo bil podžupan Hoss pozval k redu. Župan dr. Weiskirchner se je branil očitku, da je sklenil leta 1911. volilni kompromis s Čehi. Galerijsko občinstvo je koncem seje dejansko napadlo občinskega svetnika Moislja. Policija je morala ščititi liberalne občinske svetnike pred klerikalno drulhaljo.

Švihov mandat.

Praga, 20. aprila. Za Švihov državnozborski mandat se bo potegovalo pet kandidatov. Ožja volitev je skoraj neizogibna.

Marki di San Giuliano.

Rim, 20. aprila. Italijanski zunanji minister je včeraj ob 1. popoldne dospel v Rim. Spotoma je iz Nabrežine poslal prisrčno brzojavko avstrijskemu zunanjemu ministru. V Rimu je italijanskega zunanjega ministra čakala brzojavka nemškega državnega kancelarja, ki izreka veselje nad doseženimi rezultati in ministru na uspehih srčno čestita.

Francoska mornarica.

Pariz, 20. aprila. Mornariški minister Gauthier piše v listu »Petit Parisien«, da bo storil vse, da ojači francosko brodogradnjo v Sredozem morju, kjer je treba braniti interese Francoske. Gauthier pravi v članku, da bo parlamentu eventualno predložil naknaden predlog za ojačenje francoske mornarice.

Avstro-ogrski interesi v Mali Aziji.

Dunaj, 20. aprila. Več avstro-ogrskih firm se poteguje za koncesije za izkoriščanje naravnih zakladov v Ciliciji. Avstro-ogrski vlada te firme podpira. Tudi tozadevno se je dogajalo popoln sporazum z Italijo. Sploh so avstro-ogrski aspiracije v Mali Aziji čisto gospodarskega značaja. Gre pred vsem za izkoriščanje gozdov in za bakrene rudnike, za železo in žvepleni kršec.

Nemški jubilej.

Berolin, 20. aprila. Nemška vojska praznuje 50letnico dneva pri Dānolu.

Rusija.

Moskva, 20. aprila. »Russkoje Slovo« poroča, da pride grof Witte meseca junija v Petrograd ter bo ob tej priliki imenovan za zunanjega ministra.

Petrograd, 20. aprila. »Novoje Vremja« zahteva, da prevzame Rusija protektorat nad grško-katoliškim prebivalstvom Albanije. Dalje pravi list, da je ruska politika vsled nastopa Nemčije v Mali Aziji ogrožena. Nemčija je baje brez vednosti Rusije pričela razpravljati z Angleško, pozneje tudi s Francosko. Zato vprašuje list, kaj namerava, s Sazonovom na čelu, v tem vprašanju storiti in kaj je Sazonov sklenil na sestanku v Postupinu?

Petrograd, 20. aprila. Vlada je odredila, da se 16. maja odpusti deželna bramba domov.

Mehika in Zedinjene države.

London, 20. aprila. Po zadnjih vesteh iz Mehike je Huerta spoznal, da je mirna rešitev konflikta z Ameriko izključena, vsled česar se je začel pogajati z vstaši, da jim da gotove pravice pri vladi in si jih pridobi za zaveznike proti Zedinjenim državam.

Washington, 20. aprila. Vlada Zedinjenih držav je po svojem zastopniku O'Shaunessy naznanila Huerti, da se ne spušča v nadaljna pogajanja. Odklonitev saluta bi imela resne posledice. Huerta mora prvotne pogoje kontreadmirala Maya brezpogojno sprejeti. Huerta je baje že izdelala vojno napoved, vendar pa na svet svojih svetovalcev na napoved se ni vporabil. Vendar pa je Huerta pripravljen čast Mehike na vsak način braniti.

Tempico, 20. aprila. Amerikanski transportni parnik »Haukog« je dospel z 950 mornarji semkaj.

London, 20. aprila. Lokalna korespondenca poroča, da je mehiška vlada v orožarnici v Steyru naročila večjo množino orožja. Tamkaj se že delj časa dela za mehiško vlado. Dela nadzoruje tudi neki mehiški topničarski častnik.

Washington, 20. aprila. Huerta je zahteve ameriške vlade po brezpogojni satisfakciji odklonil. Ker je ameriški ultimatum potekel včeraj ob 6. uri popoldne, je vlada Zedinjenih držav odredila mobilizacijo cellega svojega vojnega brodogradn in vse svoje armade.

Dogodki na Balkanu.

Črna gora.

Cetinje, 20. aprila. Celotno ozemlje, ki pripada po londonski konferenci Črni gori, je sedaj zasedeno od črnogorskih čet. Rodbine Hotijev in Grudov so razobesile po svojih hišah bele zastave. Zasedenje se je izvršilo skoraj brez težkoč.

Vstaja v Eritreji.

Rim, 20. aprila. »Mattino« poroča, da stoji Abesinec Ras Georgis s 50.000 možmi v Eritreji. Italijanska kolonijalna vlada je mobilizirala za varstvo meje 10.000 mož.

Grški dreadnought.

Pariz, 20. aprila. Grška je naročila pri neki francoski ladjedelnici dreadnought, ki bo oborožen z najmodernejšimi 35 centimeterskimi topovi.

Grki v Trakiji.

Carigrad, 20. aprila. Grška vlada je dovolila grškemu prebivalstvu, ki zapuša Trakijo, podpora 50.000 frankov. Doslej se je izselilo 2500 Grkov.

Turčija.

Carigrad, 20. aprila. Vojno ministrstvo je naročilo vsem zbornim poveljnikom, da odpuste moštvo starostnega letnika 1890.

Berolin, 20. aprila. Prihodnji teden se prične med nemško banko in Turčijo pogajanja zaradi posojila za Bagdadsko železnico.

Most čez Donavo.

Frankobrod o. M., 20. aprila. Zdi se, da ni upati, da bi se pogajanja med Romunsko in Bolgarsko zaradi mostu čez Donavo nadaljevala. Bolgari zahtevajo most pri Sostovi, Romuni pa pri Corabiji.

Romunska.

Bukarešta, 20. aprila. Vlada namerava najeti novo posojilo 300 milijonov za vojsko in za obrambo novo prisvojenih pokrajin.

Rusija in Romunska.

Berolin, 30. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Petrograda: Iz dobrega vira se poroča, da ne bo prišlo do zaroke romunskega princa s carjevo hčerko Olgo, ker ji princ ni ugaljal. Računa pa se z zaroko z drugo carjevo hčerko.

Slovinci in Slovenke!

Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Lepa tatinska družba na katoliški podlagi. Antonu Vidicu, po domače Dularju, posestniku na Borštu nad Gor. Kamnicami (ki bo postal znan kot ena še živčih prič v slučaju bratomora pred 39. leti pri Trebnjem), sta bila v jeseni l. 1912. iz čebelnjaka ukradena dva panja s čebelami in medom vred. Mož je imel sum na dve strani, stvar so preiskovali tudi že orožniki, ampak prijeli se le niso upali nikogar. Osumljena sta bili tudi Barbotova fanta iz Gor. Kamnic. Toda postavila sta se za svojo čast in ni dosti manjkalo, pa bi bil okrađen Vidic še kaznovan. Čez dve leti je stvar prišla na dan. Stara Možečka na koncu Dol. Kamnic je sedaj priznala, kako se je tatvina na Borštu izvršila. Zaupala je to tajnost svojemu že oženjenemu sinu Alojzu Možetu. Ta je stvar ovadil orožnikom. Preiskava je dognala sledeče: Tatvino sta izvršila Barbotova fanta Anton in France v družbi z Možečkovčino hčerjo in takrat trinajstletnim sinom Janezom. Glavna razprava pred okrajnim sodiščem pa je dosegla, da je tatvina bila deležna tudi stara Možečka. Barbotova Marijnodružbarja sta vse priznala in še več. Kakor se reče »tunkala« sta Možetove, posebno staro in mlado že tako »notri«, da ju je bilo veselje poslušati. Pravila sta, da sta ju Možetovi še ko sta v šolo hodila, učila klasti. Da sta doma kradle pšenico in jo nosila k Možetovim. Možetova punca pa, ki jo je Barbo Tone tudi drugače rad videl in ki zdaj osrečuje Kočevanje, da ju je že pozneje večkrat napeljevala k raznim tatvinam. Poznalo se je, da sta se fanta očividno hotela izigravati kot zapeljani žrtvi. Seveda jima to ne bo nič pomagalo. Ravno tako tudi ne stari Možečki, ki je bila najprej zaslišana kot priča, pa jo je zastopnik državnega pravdnštva obtožil tudi soudeležbe na tatvini. Na sodnikovo opombo proti stari Možečki, da ima lepo hčer, je odgovorila: O lepa tica je pa res! Ker je treba dognati, koliko je bil Možetov mlajši ob času tatvine star in še radi drugih poizvedb se je obravnavala preložila na 28. aprila. Vsa čedna družba je šla po obravnavi skupaj domov.

Poslano. *)

Z ozirom na neko pojasnilo »Tovaren za drože« v »Slov. Narodu« izjavljam, da nisem v nobeni zvezi s tem pojasnilom. V tem pojasnilu naznanjajo namreč neke »Tovarne za drože«, da bodo od 15. aprila naprej zaračunale drože materine po 1 K 40 v za kg, špiritne pa po 1 K 30 v za kg. Izjavljam, da se bodo pri meni kot doslej dobivale tudi nadalje špiritne drože kg po 1 K 20 v doma, pri poslanih po pošti se vračuna pa poština.

V Ljubljani, 20. aprila 1913.

Z velespoštovanjem 1531

Prva jugoslovanska tvornica drož Jos. Košmerlj, nasl. Katinka Košmerlj, Frančiškanska ulica št. 6.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ogledalo pove ženskam neizprosno resnico o vseh nečistostih kože, pegah itd. Toda čistilni učinek Fellerjevega »Elsafunda« hitro odpomore in polt postane čista, bela in nežna. Na tisoče žensk ga rabi za negovanje obraza in priporočajo ga proti vsem bolečinam, ki nastajajo vsed rpehlajenja, prepiha in vlažnosti. 12 steklenic pošlje za 5 kron franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzin trg št. 238 (Hrvatsko), kjer se lahko obenem naroči voljno odvajajoče Fellerjeve rabarbarske kroglice z znamko »Elza kroglice«. 6 skatljic za 4 krone franko.

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Ko., Dečin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprito svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »Konjičkom« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijaska krema »Manera« (70 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borse 20. aprila 1914.

Bankovski papirji.	Dunaj	Beograd
4% majeva renta	82.55	82.75
4 1/2% srebrna renta	86.05	86.25
4% avstr. krona renta	82.75	82.95
4% ogr. krona renta	82.10	82.30
4% kranjsko dež. posojilo	—	89. —
4% k. o. češke dež. banke	87.75	88.75

Srednje.	432. —	442. —
Srednje iz l. 1860 1/2	680. —	690. —
„ 1864	291. —	301. —
„ tiske	276.75	286.75
„ zemeljske I. izdaje	241.50	251.50
„ II.	226. —	236. —
„ ogrske hipotečne	468. —	478. —
„ dun. komunalne	474. —	484. —
„ avstr. kreditne	58. —	64. —
„ ljubljanske	51.35	55.35
„ avstr. rdeč. križa	29. —	33. —
„ ogr.	25.50	29.50
„ bazilika	221.90	224.90
„ turške	—	—

Dolžnice.	401. —	403. —
Ljubljanske kreditne banke	614.50	615.50
Avstr. kreditnega zavoda	518.50	519.50
Dunajske bančne družbe	101.05	102.05
Južne železnice	708.10	709.10
Državne železnice	824.25	825.25
Aloine-Montan	303. —	305.50
Ceške sladkorne družbe	270.25	271. —
Živnostne banke	—	—

Valute.	11.38	11.43
Cekini	117.50	117.70
Franki	95.60	95.80
Lire	95. —	95.20
Rublji	252.50	253.25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. aprila 1914.	Term.	za 50 kg	12.74
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	12.63	
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	11.52	
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	10.47	
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8.87	
Rž za oktober 1914	za 50 kg	8.16	
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.91	
Oves za oktober 1914	za 50 kg	6.74	
Koruza za maj 1914	za 50 kg	6.95	
Koruza za julij 1914	za 50 kg	—	

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300.2 Srednji zračni tlak 736 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo
18. 2. pop. 740.1	5.1	moč. svzh	oblačno dež	
19. 7. zj. 742.4	6.5	sr. svzh	oblačno	
2. pop. 742.2	12.1	moč. svzh	del. jasno	
9. zj. 744.1	8.1	sl. jvzh.	jasno	
7. zj. 745.3	3.5	sl. szah	brezoblač.	

Srednja temperatura sobote 5.5°, norm. 10.2° nedelje 8.9°, norm. 10.4°. Padavina v 24 urah 2.0 mm in 0.0 mm.

Zahvala.

Povodom smrti našega brata oziroma strica, svaka, gospoda

Viljema Kosma

poslovođa tv. Gričar & Mejač izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem onim za ljubeznivost katero so izkazali pri blagumu pokojniku tekom njegove dolgotrajne boleznij kakor tudi za skrb in trud ob priliki smrti.

Zahvaljujemo se slednjič vsem onim, ki so blagega pokojnika spremlili na zadnji poti. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem krasnih vencev, šopkov in slednjič vsem, ki so se na kateri koli način spomnili blagega pokojnika.

Trbovlje, 20. aprila 1914.

Zahvaljoči ostali.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, sestra, stara mati, tasča in teta, gospa

Helena Šmuc

danes ob 4. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 56. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 20. aprila t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

Blag ji spomin!

1522

V Ljubljani, dne 18. aprila 1914.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Franc Šetinc, trgovec v Starem trgu, naznanja v svojem in v imenu svojih otrok, Stane, Francea in Anice, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša preljuba nepozabna soproga, dobra mati, oziroma hčerka, sestra in svakinja, gospa

Ana Šetinc roj. Maver

danes dne 19. aprila, ob 3/4 uri ponoči, v 27. letu starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajke bo v torek, dne 21. aprila, ob 7 uri zjutraj iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Martinu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

STARI TRG pri LOŽU, 19 aprila 1914.

Zahvala.

Prijateljem in znancem izrekamo najsrčnejšo zahvalo za mnogobrojne pisemne in ustne izraze iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubljene soproga oz. očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Konrada Počivavšek

Istotako izrekamo prisrčno zahvalo vsem, ki so spremlili dragega pokojnika k večnemu počitku, slavnim sokolskim in trbov. gasilnemu društvu, gospodom pevcem in vsem darovalcem krasnih vencev.

TRBOVLJE, dne 20. aprila 1914.

Zahvaljoči ostali.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI.
PODOKRANJE
LJUBLJANA - KONEVSKA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PR. DR. FR. DERGANČ

Kupi se se dobro ohranjena, bolj široka siva uniforma za rezervnega častnika, pešča, ter sukaja (Waffenrock). 1524
Ponudbe pod »Kuh 1524« na uprav. »Slov. Naroda«.

Stanovanje

2 ali 3 sobe s pritlikinami za avgust termin 1.8. mirna stranka brez otrok. Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod šifro »H.« 1518

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balsam Rie Vaših kurjih oces, bradavic, otisčancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin, Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 250 K. Zemeny, Kaschau (Kassa) I., Postf. 12/736 Ogrsko. 628

2 mali stanovanji

je oddati takoj oziroma prazni z majem. 1529
Več se izve pri D. Rovšku, fotografu, Kolodvorska ulica 32 a.

Sprejme se takoj blagajničarka

na račun 1525
v kavarni »Central« v Novem mestu.

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apne fačadne barve obaštveno varovane V 50 različnih od 24 h kilogram naprej. Ze desetletja najbolj preizkušene, prekašajo vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že pobarvana pročel a.

Emailne fasadne barve, ki se ne od- barvajo, da- jo se umivati, krijejo z eno potezo, brez grundiranja, emailne trde, porabne samo pomešane z mrzlo vodo. Raz- kuževalne, nestrupne, porodne. Idealno barvanje za notranje prostore, še ne podbarvane fasade, lesene stavbe, kakor kolnice, paviljone, plotove itd. Dobivajo se v vseh niansah, stroškov za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige z vzorci in prospekti zastojn in poš- nine prosto.

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstr. 120
Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl.

SLADIN je znamka za SLADNI ČAJ!

Dr. pl. Trnkóczyja Sladni čaj je praz- izvir vseh sladnih izdelkov in da kri, moč, zdravje. Za dojenčke je Sladin kot redno sredstvo varuh otrok. Za vsa- kega bolnika, za slabokrvne, nervozne, slabotne, rekonvalescente kot zajtrk, južina zauživan, je Sladin izvir zdravja. Da odraslim bolnim kakor zdravim okusen, redilni zdravilni zajtrk. Poraba Sladina prihrani v gospodinjstvu 50% na denarju, 2/3 na mleku, polovico na slad- korju. Vse te koristi potrjujejo vsak- danja zopetna naročila. 1/4 kg za 60 vin. se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 krone franko.

Glavne zaloge so v lekarnah Trnkóczy: na Dunaju, Josephstadt 25, Rudolfsplatz 4, Schöenbrunn- stadt 105, v Gradcu, Schatzgrube 4, v Trzinu, dr. J. Camaj, St. Gerv. št. 703, v Gorici, Mazzini E. trgov. v Celju, H. Mayer, trgov. v Celovcu, Hauser, lekarnar, v Mariboru, K. K. lekarnar, v Ljubljani, lekarnar Trnkóczy zreni ročnica. — Znamka te lekarnar je vagonja svojih o zdravih otrok » Sladinom. Na stotine mater je poslalo ta svet in mnoge so rešile v sladnim čajem svoje dojenčke. Učinek sladnega čaja ob stoji v tem, ker slad ne že in valed tega vsebuje na prehrano potrebno substanco, ot je Delastano. 683

Št. 7736.

Razglas.

Ker se dne 21. t. m. prične gradba cestnega kanala na Karlovski cesti, ostane do dovržitve dela ta cesta v svojem odseku med Nadvojvode Friderika ceste in med Zvonarsko ulico zaprta za promet z vsakršnimi vozili, za jožo in gnanje živine.

Prekrivanje se bo kaznovalo po določilih § 70. občn- skoga reda.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. aprila 1914.

Prodajalko

izurjeno v trgovini s papirnim blagom, sprejme Ant. Slatnar v Kamniku 1473

Mirna zanesljiva stalna stranka brez otrok, 1.8. za avgustov termin zračno

stanovanje

z dveh sob eventualno treh sob, ne izven mesta ter kolikor mogoče v bližini cestne železnice. 1530

Prijazne ponudbe pod pošto ležeče »Merkur 500« do 25. aprila t. l.

Žagarje

za žage z obratom na vodo sprejme

Andrej Janež 1494
Sarajevo, Bolniška ulica.

Mlad trgovski pomočnik

dobro izurjen v mešani trgovini, želi vstopiti v trgovino mešanega blaga ali pa v trgovino s specer. blagom.

Ponudbe se prosi pošiljati pod »1914/1508« na uprav. »Slov. Nar.«

Kavarna

na Štajerskem, z vknjiženo 10letno najemninsko pogodbo, vsak dan celo noč odprta in dobro idoča, se radi boleznij za K 36.000 proda. Potrebneega kapitala K 26.000. Ponudbe pod: »Ugodna pri- lika« na anončno eksp. v Ljubljani. 1511

Prod se stavbišče

na lepem prostoru v Spodnji Siški nad cerkvijo. Lep razgled. Meri 800 sednjev (klafter) po 6 K. Je za dve hišici.

Poisve se: Čeh, glavna pošta Ljubljana. 644

Kompletna naprava

z aparatom, cevni in drugimi za acetilensko razsvetljavo, stara komaj 3 leta, se proda zaradi vpe- ljave elektrike po zmerni ceni.

Ogleda se pri Ivanu Zrimcu, gostilničarju in mesarja na Bledu, Grad št. 56. 1501

Lepa polena

(bukova in hrastova) v veliki množini dalje 20—30 hektolitrov

dobrega namiznega vina

rdečega in belega (lanskega) se s sodi vred ceno proda.

Graččina na Marofu (Silberau) pri Novem mestu.

Osebn dogovori prihodnji pone- deljek in torek popoldne, 1502

Cirkvenica.

Vila Antonija

z lepim vrtom, moderno ure- jena, zavarovana pred vetrovi, sobe s penzionom in brez njega.

Gene umerjene.

Pojasnila daje upraviteljstvo vile.

1532

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suknje, modno blago, perilo i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stari trg št. 4

&

Vseobec savarovan.

Pristen dober
brinjevec

se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Kavarna
vso noč
odprta
LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja
domača in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Glavni zastopnik največjih tovarov ur v Sviči
Priporočeno najboljšo

švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih
prstanov, uhanov, verižic, zapestnic itd.
Namizno orodje. — Krasni nastavki iz
srebra itd. itd.

„ Najnovejši cenik brezplačno. „

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Krasne

BLUZE krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v
otroških oblekah
„ in krstni opravi. „

Učenka

ki ima veselje do modne trgovine in
zna vsaj nekoliko nemški govoriti in
poštena

deklica

ki ima veselje do kuhe ter hišnega
dela, se takoj sprejmeta v Ljubljani

Ponudbe do 1. maja t. l. pod
„Pridnost“, poštno ležeče Ljub-
ljana. 1477

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

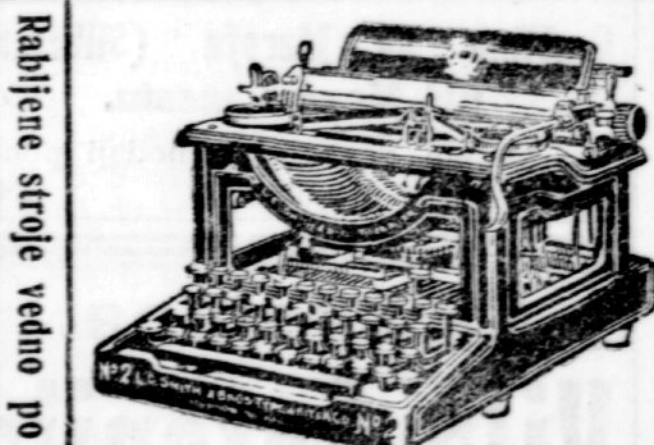
**LOVSKE PUŠKE-
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.**
„ CENIK 1914. „

1329

Modni salon

Joanne Schiller, So. Petra cesta 29
priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih
damskih in dekliških slavnikov
... praznik oblik in nakita. ...

Modni salon
Stuchly-Maschke
3 ŽIDOVSKA ULICA 3
Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst
najfinejše in najmodnejše
damske in otroške slavnike kakor tudi športne čepice
po znanih nizkih cenah.
Zalini klobuki vedno v zalogi.
Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Tihopisni stroj (najnov. model)

„L. C. Smith & Bros“

je najpopolnejši in najboljši.
10 letno funkcijsko jamstvo.

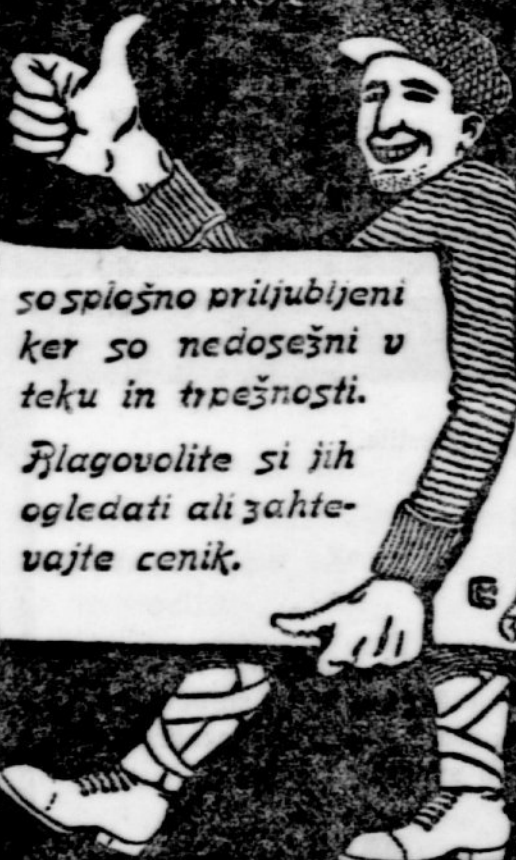
Ugodno plačevanje v obrokih.
Stari stroji drugih sistemov se
vzamejo v plačilo. Brezobvezno razkazovanje. Prospekti zastoj in franko.

THE REX CO., LJUBLJANA,
Selenburgova ulica št. 7. — Telefon št. 38.
Zastopstvo pisalnih strojev „UNDERWOOD“ in „CORONA“.

Zaloga vseh potrebščin za pisalne stroje.

CYCLES
KINTA
KEL

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v
teku in trpežnosti.
Pogovorite si jih
ogledati ali zahte-
vajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, au-
tomobili, motorji in posam. deli
Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana
Dunajska cesta št. 9—12

Modne potrebščine za gospode
kakor: klobuke, cilindre, slavnike, čepice, srajce,
ovratnike, zapestnice, kravate, naramnice, žepne robce,
nogavice, palice i. t. d. priporoča
v največji izbiro vedno najnovejše
modna in športna trgovina
P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„ Zivahna zveza z Ameriko. „

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.

Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: monice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rombours-kredit.
— Borzna naročila. — Inkaso.